

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pe un an 4 coroane.
Pe o jumătate de an 2 coroane.
Pentru România 10 lei anual.

Abonamentele se fac la „Tipografia” Iosif Marshall, Sibiu

Apare în fiecare Duminică

INSERATE:

se primesc la biroul administrației, (strada Poplăcii nr. 15).

Un șir garmond prima dată 14 bani, a doua-ora 12 bani, a treia-ora 10 bani.

De preste săptămână.

Fruntașii români din Bistrița, conducătorii clubului român comitatens de acolo, au fost pedepsiți cu pedepse în bani.

*

În dietă se discută afacerea urcării listei civile; opoziția e contra.

*

În Macedonia s'a făcut atentate de dinamit împotriva trenului; se crede, că le-au făcut răsculații bulgari.

*

În războiul din Asia, Japonezii au câștigat de nou învingeri; la Port-Arthur înaintează.

Să cinstim pe oamenii mari.

Fericit poporul, care are în sinul său oameni mari, mari la fapte, mari de suflet și împodobiți cu virtuți strălucitoare.

Fericit poporul, care în timp de pace și de liniște are luceferi conducători, cari îl povățuiesc pe drumul binelui și al propășirii și cu geniul minții lor îi croiesc căi largi de înaintare și progres.

Și fericit poporul, care, atunci, când e amenințat de cutropire, de ingenunchiare, de nimicire, își are oamenii sei viteji, înfruntători de greutăți și primejdii, cari se pun în fruntea lui și însuflându-i curaj și bărbăție, îl ridică, îl însuflețesc, îl scapă de peire și îl duc din triumf în triumf...

Oamenii mari sunt stâlpii, pe cari se razemă un popor, sunt sorii și luceferii, cari cu razele lor dătătoare de viață încălzesc și înviorează pe cei de un neam, de o limbă și de o lege cu ei. Sunt făcliile, cari luminează un popor,

Stefan-cel-Mare.

*Stefan, Ștefan, domn cel mare
Seamăn pe lume nu are
Decât numai mândrul soare
Din Suceava când el sare
Pune peptul la hotare
Ca un zid de apărare.*

când întunerecul încearcă a se înstăpâni asupra lui...

De aceea astfel de oameni mari trebuie prețuiți și cinstiți, până sunt în viață, ear' după-ce părăsesc viața pă-

mântească, amintirea lor trebuie păstrată din generație în generație, și faptele lor mărețe arătate trebuie fiilor și nepoților ca pilde vrednice de urmat.

Făcând astfel, facem un lucru plăcut lui Dumnezeu, lucru creștinesc și virtuos, căci ne arătăm mulțumita și recunoștința față de cei mai mari binefăcători ai noștri.

Așa fac toate popoarele, chiar și cele mai puțin culte, dar' cu cât un popor e mai cult, cu atât aduce în măsură mai mare prinos de recunoștință, acelor bărbați mari și vrednici, cari pentru el au suferit, pentru el au muncit și pentru el s'au jertfit, dacă a cerut trebuința.

Aceasta e o sfântă datorință, isvorită din inimi recunoscătoare, din iubire și evlavie.

Dela urzirea neamului, nostru, de aproape două mii de ani, multe suferințe am îndurat noi Românii, multe vijelii au trecut val-vârtej preste capul nostru, cari adese-ori ne amenințau a ne isbi în prăpastia peirii. Însă nădejdea în Atotputernicul Dumnezeu, virtușia neamului nostru și oamenii mari, ce s'au ivit în șirurile noastre, ne-au scutit de primejdii, ne-au dus la limanul mântuirii și au contribuit la aceea, ca să putem înainta și să ținem pas cu celelalte popoare.

Și în privința manifestării mulțumitei și recunoștinței datorită oamenilor mari, în privința cinstirii și venerațiunii memoriei acestora, poporul nostru s'a arătat vrednic, și-a dovedit întotdeauna cultura și nobleta inimii sale-recunoscătoare. Acest mândru popor, care nu

FOITA.

PĂCATE.

— Dramă din popor într'un act. —

De
Ioachim Pop, învățător.

PERSOANELE:

1. Vasile, plugar.
2. Ileana, soția lui.
3. Alexandru, hoț.
4. Moise, Jidan, cârcămar.

SCENA I.

Vasile. Ileana. (Ileana lucră prin casă).

Vasile: Tu Ileano! Măsurat-ai cucuruzul?

Ileana: Măsurat. Au fost 64 mierțe.

Vasile: Așadar' avem 58 mierțe de grâu, 64 mierțe de secară și 18 mierțe de orz pentru porci. Tot e bine, mulțam Tatălui ceresc... Cu acestea doar' vom putea eși până la celelalte... hei... dar' numai datoriile de n'ar fi! În măgăzin cu cât sântem datori?

Ileana: Am fost luat 6 mierțe de grâu și 6 de cucuruz, acum or fi cu ușură cu tot 9 mierțe de grâu și 9 de cucuruz.

Vasile: Dacă am plăti-o asta, am rămânea cu 44 mierțe de grâu și... câte ai fost zis, că sânt de cucuruz?

Ileana: 64 (la o parte). Care le știi tu!

Vasile: 64 fără 9 sânt 55 — așadar' vom avea 55 mierțe de cucuruz. Ne mai trebuie de sămănat vre o 12 mierțe de grâu și vre-o 6 mierțe de cucuruz... Nu cu multe vom rămânea!... Anu-i lung...

Ileana: Îți aduci aminte, că vecinului îi sântem datori cu 3 mierțe.

Vasile: Așa-i zău, era să uităm. Mergi și le măsură să-i-le ducem. (Ileana pleacă).

Așa-i omul dator, când ar gândi că are ceva n'are nimic. Abia-și plătește datoria. D'apoi încă ce datorie mai este... asta numai eu singur o știu.

SCENA II.

Vasile. Moise.

Moise (întrând): Bună ziua bade Vasile!

Vasile: Să ai sănătate. Ei șezi la noi jupâne!

Moise: Mulțam dumitale! Nu am venit să șed, dar' am auzit, că te ai pus în rînd cu bucatele și am venit după datorie.

Vasile (la o parte): Uf trăsните ar, în rea vreme ai venit. (tare) Bine, dar' cu cât îți sânt dator?

Moise: De pe opt și jumătate litre de vinars... mi da patru mierțe și jumătate... dar' mi da cinci și 'ți oiu fi dator cu o jumătate litră vinars.

Vasile: Bine a fi da, dar' acum nu 'ți oiu da nimic, că mi acasă muierea. Hai altă-dată. Ea nu știe, că eu beau pe cont.

Moise: Bine, voi veni mâne. Noroc bun! (pleacă).

Vasile: Să fi sănătos! Fire ar al naibii jupănu, că n'a uitat. Așa-i... da... dacă beai trebuie să plătești. Vai, vai, de-ar ști nevasta mea de asta, știu că aș avea clacă. Bine că te duseși litfă spurcată să te aște nevasta în casă

uită răul, ce-i-l face cineva, dar' ține în minte pe vecie binefacerile, nu 'și-a uitat nici când de binefăcătorii săi, de oamenii mari, ești din sinul său. Nu le-a ridicat până acum monumente de bronz și granit, căci vitregitatea timpurilor 'l-a împedecat, dar' 'și-a gravat aducerea lor aminte în inima sa, în plâsmuirile graiului său. Oare poporul nostru, nu amintește până în ziua de azi numele unui Șaguna și Șuluț, doi din cei mai mari binefăcători ai săi? Apoi n'a eternizat el în poezia sa populară neîntrecută, aducerea aminte a unui Horea și Iancu? Și în Moldova țăranul nu vorbește și azi, după 400 de ani, despre Vodă Ștefan, pe care el 'l-a numit »sfânt și mare«.

Așa face poporul românesc și așa trebuie să facă. Aducerea aminte a oamenilor mari, sfântă trebuie să ne fie!

*

Dar' ce vedem? Ce mișcare e printre Români? Pe când scriem aceste rânduri, frumoase sărbări se fac la București, la Iași, la Putna, Suceava și în alte părți, într'u memoria unui mare viteaz al românismului și al creștinătății, în memoria lui Ștefan-cel-Mare.

Române, bine faci! Cinstește pe oamenii mari ai tăi și memoria lor.

Dieta. În dietă se discută proiectul de budget. Discuția asupra urcării listei civile cu 2 milioane cor. durează de câteva zile. Deputații opoziționali sunt contra, zicând, că dieta se nu voteze urcarea, de oare-ce nu este curte maghiară. De altcum deputații arată puțin interes față de afacere și lipesc dela ședințe, așa că ședințele au trebuit să fie întrerupte de câteva ori.

Tratat comercial între Anglia și Germania. Din Londra se vestește, că între Anglia și Germania s'a încheiat un tratat sau înțelegere în scris, ca afacerile de drept dintre aceste două state să se dea spre hotărâre unui juriu ales. Cuprinsul tratatului e ca și a celor încheiate între Anglia, Franța, Italia și Spania.

Earăși pedepse. Am scris, că căpitanul de poliție din Bistrița a disolvat clubul comitatens român de acolo și a făcut cercetare în cauză. Cu disolvarea însă n'a fost destul, ci a dat și pedepse conducătorilor clubului. După-cum ni se scrie din Bistrița, au fost pedepsiți la câte o amendă de 200 cor., d-nii: Gerasim Domide, proropop, Dr. Gavr. Tripon, Dr. V. Pahone, Dr. D. Ciuta, Dr. D. Login, advocați și Ciril Deac, Ioan Dologa și P. Grapini preoți, ear' avocatul Dr. Victor Onișor, a fost pedepsit cu 400 cor.

Ștefan-cel-Mare.

Cine dintre Români n'a auzit de Ștefan-cel-Mare, Domnitorul Moldovei, acum 400 de ani? Patruzeci de ani a domnit el, mereu în lupte, dând piept cu toți dușmanii țării, cari voiau să o supună. Lupte grele a avut el cu toți vecinii, cu Leșii sau Polonii, cu Ungurii, cu Tătarii, dar' cele mai grele le-a avut cu Turcii, cari pe vremea aceea erau în culmea puterii. Și cu toți aceștia, stat față și a știut să păstreze neatințarea Moldovei. Dar' el a făcut și mai mult; el a oprit în calea lor de cucerire pe Turci și în chipul acesta Ștefan-cel-Mare a devenit apărătorul creștinătății.

De aceea nimerit grăiește dl V. Bumbac în oda sa ocazională, scrisă din prilejul sărbătorilor aniversare, zicând.

Dar' și ruinele cetății
Sucevei pururea șoptesc,
Că stâlp ai fost creștinătății
Și pentru neamul românesc.

Ne-ar trebui cărți întregi, ca să descriem lungă și glorioasă domnie a lui Ștefan, luptele sale, legăturile sale cu domnitorii străini și evlavie sa, care s'a manifestat cu deosebire prin zidirea a o mulțime de locașuri sfinte, de biserici și mănăstiri, dintre cari unele există până azi, vestind mărirea și cucernicia marelui voevod. Când dușmanii călcau pământul țării și Ștefan izbîndu-'i li risîpea, marele voevod și oastea lui petrecea câteva zile în post și rugăciune, mulțumind lui Dumnezeu pentru izbîndă și drept recunoștință zidea după fîncare învingere câte-o biserică sau mănăstire.

Din pricina aceasta poporul 'l-a numit »mare și sfânt«. Și poporul dreptate a avut: mare a fost prin faptele sale vitejești și sfânt a fost ca apărător al sfetei cruci față de semiluna turcească.

Domn mare și viteaz! Faptele tale și viața ta îndemn vor fi Românilor pentru toate timpurile întru a apăra neamul și legea strămoșească împotriva tuturor dușmanilor.

Spiritul tău de pe plaiurile nemuririi scut să fie poporului nostru, după-cum frumos zice dl Bumbac în oda amintită:

O geniu, dus la nemurire,
Privește tu de sus spre noi,
Fă rugă la Dumnezeu,
Să ne scutească de nevoi!

Vremea.

Vremea în Europa a fost caldă, și abstrăgînd dela puține ploi locale, a fost uscată.

În Ungaria pe Șesul cel-mare (Alföld), au fost vînturi mari, încole vremea a fost statornică.

Profeție: Să poate aștepta vreme caldă, mai mult uscată, cu nori, și ici colea cu vînturi.

DIN LUME.

Din Macedonia.

În Macedonia s'au făcut două atentate de dinamită contra trenului oriental. Lângă Kumanovo s'a aflat pe șine o mină, în care erau 15 kilograme de dinamită. Dinamita a fost delăturată și trenul a plecat mai departe, cu o întârziere de două ore.

Un alt atentat, cu urmări grave, s'a săvîrșit lângă Dedeagaci, contra trenului care mergea dela Salonic la Constantinopol. Au fost uciși și răniți mai mulți călători. Atentatele au fost săvîrșite de bandele bulgare. Răsculații vreau prin aceste să atragă luarea aminte a puterilor asupra stărilor din Macedonia.

Din America.

Luptele pentru alegerea de president în America-de-Nord iau întindere tot mai mare. Ambele partide au deja candidații: Partidul republican a candidat de president pe presidentul de acum Roosevelt, de vice-president pe Fairbanks, partidul democrat are de candidați pe Parker de president, și pe Henric Davis de vice-president.

— În Mexico a fost zilele trecute alegerea de president și vice-president. Aleși au fost pe șase ani: Porfirio Diaz de president, ear' Coral de vice-president.

SCENA III.

Ileana. Vasile.

Ileana (între): Am măsurat și datoria vecinului. Mulțam Tatălui nu mai sîntem datori la nime!

Vasile: D'apoi bine. Eu merg la cumnatu să-mi dea vaca pe mîne, să merg la pădure după lemne.

Ileana: Numai nu ședea mult, vezi, că 'i seară.

Vasile: Nu, nu (pleacă).

Ileana (singură): Vai ce mă spăria mai nainte. Am văzut pe jupănu Moise eșind de ac. Poate a gândit, că Vasile nu-'i acasă și a venit să plătesc datoria. Toată am fost moartă, că m'a spune la bărbat... Mișelul e om înțelept... Acum minteni vine îndrăgăst. 'I am spus, că Vasile merge de-acasă... Parcă aud ușa (ascultă).

SCENA IV.

Moise. Ileana.

Moise: Bună seara!

Ileana: Să ai sănătate! Vai jupăne cum fost spăriat dineaori, că-'i spune cătră de ce ai venit.

Moise: Nu fii copilă lele Ileană, doar' știu eu ce fac.

Ileana: Cu câte mierțe îți sînt datoare?

Moise: Pentru arniciu 2 mierțe, pentru ponivă și bercă una și jumătate, două mierțe pentru bumbac, și pentru 2 litre și jumătate de vinars mi da o mierță și jumătate... (gîndindu-se) de toate vor fi șapte mierțe.

Ileana: Bine, bine, vină iute să mergem să 'ți măsurăm se nu cumva să ne afle Vasile. 'Ți ai adus saci?

Moise: Adus (pleacă amîndoi).

SCENA V.

Vasile. Mai târziu Ileana.

Vasile: Noa n'am aflat pe cumnatu acasă. Acum nu voi merge mîne în pădure, voi lucra dar' alte-cele pe acasă. Oare unde să fie Ileana? Poate s'a fi dus pe-afară să dea la porci... Ce noroc pe mine, că n'a aflat pe Moise în casă când a venit să-'i dau datoria... Zău așa... să cam duc bucatele dacă îți plătești datoriile... Ei, dar' las', că doar' ear' eu le-oiu câștiga. Cine le câștigă acela le și pradă. Toate ca toate, că nu știe din asta nimic Ileana.

Ileana (între): Ai și venit!

Vasile: Am venit, că nu 'l-am aflat pe cumnatu acasă. Mîne nu mă pot duce în pădure, dar' mă voi duce poimîne. Ean aprinde lampa!

Ileana (căutînd lampa): Nu este petroleu în ea. Ai să-mi dai niște crețari de petroleu?

Vasile: Nu am, dar' cumpără pe ce avem; du o cupă de bucate.

Ileana: Vai de mine! ear' pe bucate!

Vasile: D'apoi pe ce?

(Ileana pleacă cătră cămară să aducă bucate).

Ce femeie de omenie! Să vede, că a fost din părinți bogați, ca știe grijă de bucate.

(Ileana vine cu bucate legate într'o merindeață, ia butucul dela lampă și pleacă după petroleu).

Vasile: Numai nu ședea mult.

Ileana (mergînd) Nu, nu.

Vasile (singur): Încă să miră, că aduce pe bucate petroleu... d'apoi să știe ea, că eu câte mierțe dau lui Moise pe beutură! O! voi femei... multe nu știți... Ei, dar' la ce să le și știți... știu eu destul de bine să nu-mă dau sfatul muierii. Muieria-'i muierie și pace... Ce știe ea, știe toată lumea. Un bărbat ajunge pe o sută de muieri. (Va urma).

Expediția din Tibet.

Trupele engleze, intrate în Tibet, au ocupat fortăreața Diong, aflătoare pe o stâncă lângă Gyangce. Prin aceasta Englezilor li s'a deschis calea spre capitală Tibetului, Lassa.

Să afirmă, că ocărnuirea engleză e aplicată a revoca expediția dacă guvernul Tibetului va împlini pretențiile, cerute mai înainte. Aceste sunt: comunicație liberă între Tibet și India, recunoașterea diplomației engleze și instituirea unei residenții (trimis) engleze în Tibet.

Războiul dintre Rusia și Japonia.

De pe câmpul de războiu știrile ne înfățișează aceeași stare, ca și până acum: Japonezii înaintază învingători, iar Rușii se retrag într'una. Ploile și eseuările nu împiedecă pe Japonezi de-a merge înainte. Generalul Oku, după lupte crâncene, a ocupat orașele Kaiciu și Kaiping, două poziții însemnate.

În partea de mează-noapte a Mangiuriei Japonezii au ocupat localitatea Sihojang, care e în depărtare abea de 70 chm. dela Liaojang.

La Port-Arthur asemenea se continuă lupta. Japonezii au ocupat câteva poziții de însemnătate.

Eată unele știri mai nouă:

Tokio, 12 Iulie c.

Generalul Oku a cuprins Sâmbătă Kaiciu și a silit pe Rușii a se retrage spre Haiciöng. Rușii au întărit înălțimile din jur.

Berlin, 13 Iulie c.

Din Cifu se telegrafează, că Japonezii au cuprins Ciungtao, cheia fortăreței Port-Arthurului.

Londra, 13 Iulie c.

Oastea de sub conducerea lui Oku, cuprinzând Kaiping, a început înaintarea spre Fugkiatien.

Londra, 13 Iulie c.

„Daily Express” a informat, că Japonezii în curând vor face un asalt general asupra Port-Arthurului.

Curs de specialitate pentru pantofari.

Dela »Reuniunea sodalilor români din Sibiu» primim spre publicare următoarele:

La școala specială de piele și pantofărie, din Sibiu subvenționată de stat, anul școlastic 1904/5 se începe la 5 Septembrie; în această zi sunt și 18 locuri împreunate cu stipendii (de câte 120 cor. anual) de ocupat. Cursul de învățământ durează pentru învățacei 3 ani, pentru sodali 1 an. În această școală, a cărei limbă de propunere e cea maghiară și cea germană, se propun următoarele obiecte: Limba maghiară și Stilul comercial în 2 ore. Limba germană și Stilul comercial 2, Aritmetica și Geometria în 2, Contabilitatea în 1, Desemnul liber și special în 4, Desemnul geometric în 2, Luarea măsurii în 1, Croirea în 4, Studiu asupra picioarelor în 2, Cunoștința de material și de unelte în 1 și în fine deprinderi în lucrătoare (atelier) în 40 ore săptămânal. În atelier se află 8 mașini de cusut de sistem diferit, între cari și o mașină pentru cusutul găurilor, bumbilor, cum și toate mașinile auxiliare mai mici, reclamate de o pantofărie modernă, și se pregătesc toate soiurile de ghetă și cisme pentru picioare sănătoase și bolnave, în toată forma. La sfârșitul timpului de învățământ se va ține și un examen din materialul de învățământ al ultimului an. Testimoniul despre depunerea acestui examen ridică pe absolvent la sodali și îl îndreptățește la câștigarea cărții de lucru.

Elev ordinar poate fi acela, care a absolvat cu succes cel puțin clasa a 4-a elementară, a trecut preste etatea de 12 ani și e trupește bine dezvoltat și sănătos. Vor pute fi primiți și aceia cari se află aplicați ca învățacei sau sodali, dacă au cunoștințele teoretice de lipsă. Cu considerare la starea materială în mare parte nefavorabilă a tinerilor cari se aplică la meserii, cum și cu considerare la perfecționarea mai bună și mai cu grijă a elevilor, pe lângă școală se află un internat pentru elevii săraci, împreună cu stipendii. În internat se primesc fără plată sau ca stipendiști numai elevi săraci și diligenți. Fiecare elev primește dela școală gratuit cărțile de învățământ și recuizitele de desemn, e dator însă să aibă uneltele de lipsă. Rugărilor de primire sunt a se înainta până în 15 August la comitetul de supraveghere al acestei școale. Alte deslușiri dă cu bunăvoință presidentul comitetului de supraveghere, profesorul Martin Schuster din Sibiu.

Tot la această școală se va ține un curs pentru pantofari și cismari, cu locuința afară din Sibiu. Se începe la 22 August și durează până în 3 Septembrie n. a. c. Limba de propunere e cea germană, se va propune însă în cas de lipsă și în cea maghiară; orele de învățământ sunt dela 8—12 a. m. și 2—6 d. a. Învățământul e gratuit. Obiectele de propus: Geometria pentru desemnul modelar, Croirea. Studii asupra picioarelor, Luarea măsurilor și cunoștința despre material. Hărta de desemn cum și mucavaua (Pappdeckel) se pune la dispoziția elevilor gratuit. Asemenea primesc elevii în mod gratuit locuința și pat. La sfârșitul cursului elevii primesc un testimoniu despre cercetarea cursului. Înștiințările pentru primirea la acest curs sunt a se face până în 15 August n. la presidentul comitetului de supraveghere, dl profesor gimnazial M. Schuster în Sibiu.

Sibiu, 11 Iulie n. 1904.

Pentru comitetul »Reuniunii sodalilor români din Sibiu».

Victor Tordășianu,
president.

I. Apolzan,
notar.

NUTREȚUL.

— În luarea aminte a economilor —

Anul acesta bucatele sunt slabe. Roadă abia va fi mijlocie, în unele părți nici chiar mijlocie. Dacă va fi toamnă bună, cucuruzul poate să rodească bine; aci cel puțin este nădejde. Dar mai rău stăm cu nutrețul, cu iarba de pe livezi și pășuni. Nutreț este foarte puțin, în unele locuri mai de loc. În privința aceasta n'auzim decât plângeri de pretotindenea.

Astfel stând lucrurile, atragem luarea aminte a iubitorilor nostri plugari asupra următoarelor împrejurări:

Sîntem informați, și vedem, că li-s'a scris și unor foi ungurești, că în unele părți ale țării, mai cu seamă prin Ardeal, umblă pe sate agenți, cari sfătuiesc pe oamenii să-și vîndă vitele, căci zic ei, și așa nu vor avea cu ce să le ție la iarnă. Apoi dau prețuri bune și pe nutreț, știind că la iarnă vor face bune câștiguri, fiind atunci rîsul foarte scump. Economul stă pe gânduri. Roadă e slabă, din ce să facă bani? Apoi dacă nu va avea cu ce să-și ție vitele! Nu e mai bine să le vîndă, deși mai estin? Și dacă vinde vitele, pentru-ce să mai ție nutrețul, dacă capătă bani gata pe el. Mulți pot să fie ademiniți de agenți speculanți și să-și prade vitele și nutrețul pe nimica.

Rugăm însă pe iubitorii nostri economi să nu asculte de asemenea sfaturi, căci vînzîndu-și vitele, își fac

pagube mari, pe cari nu le pot pune la loc abia în doi-trei ani, și și aceea numai așa, dacă anii vor fi buni.

În loc de aceasta oamenii nostri, puindu-și nădejdea în D-zeu, se se apuce de lucru și anume:

Mai înainte de toate să facă cea mai mare cruțare cu nutrețul, apoi să nisuiască a suplini lipsa nutrețului prin deosebite mijloace, ce economilor le stau la îndemână.

Astfel aceia, cari au păduri, să adune *nutreț de frunze, frunzar*. În privința aceasta facem cunoscut, că ministrul de agricultură a lăsat, ca să se poată aduna frunzar în pădurile statului și permite pășunatul și cositul de iarbă prin poeni și prin locuri de acele, cari până acum erau oprite. De aceste se pot folosi nu numai aceia, cari locuiesc în apropiere de pădurile statului, ci și aceia, cari sînt mai departe. Trebuie numai să se puie în înțelegere cu pădurarii (feșterii) și alți deregători dela păduri și administrație. Să ne folosim încât numai să poate, și în curînd, de aceste mijloace. Dar' apoi mai sînt și altele.

Pentru a înlocui fînul se află nutrețuri măiestrite, cari fac mare slujbă economului strîmător din pricina nutrețului. Numai să știm, cum și când avem să sîmănăm plantele de nutreț măiestrit. Astfel de nutrețuri ne dau: *ciolomada de cucuruz, mohorul, mălăiul mărunt, muștarul alb, hrișca (tătarca), șparga, (sparanga) și amestecul de mazare de primăvară cu orz de toamnă*. Toate aceste trebuie sîmănate în lunile Iulie și August, pe miriști și ogoare.

Mai curînd, până pe la mijlocul lui Iulie, trebuie sîmănat *cucuruzul* des pentru *ciolomadă*. Dacă sînt ploi, dă roadă mijlocie. El se sîmănă în locuri de acele, în cari numai la primăvară se sîmănă alte plante. Arăm miriștea în afunzime mijlocie, grăpăm și sîmănăm cucuruzul, în șire de 30—40 cm. depărtare unele de altele. După-ce am sîmănat, dăm cu tăvălugul. Când cucuruzul răsare, mai grăpăm odată. În împrejurări regulate nu trebuie sîmănat cucuruzul de ciolomadă în șire așa depărtate, dar' acum, fiind sîmănat tîrziu, e de lipsă aceasta pentru a avea umezeală.

Cucuruzul acesta se dă vitelor ca nutreț verde, dar' putem pune din el și pentru iarnă, făcînd ciolomadă.

Ciolomada se pregătește astfel: Așternem un fundac de paie în lățime de 4—6 m. și în ori-ce lungime și pe acesta facem ca de obicei o jireadă din cucuruz, până la înălțime de 4 m. și apoi o coperim cu puține paie. Când cucuruzul se încălzește așa de tare, încât virîndu-ne mîna în jireadă abia putem suferi căldura, acoperim jireada cu o pătură de pămînt, în grosime de 30—40 cm. Aceasta se face așa, că ducem un car lângă jireadă, punem pe el scînduri și un lucrător aruncă pămîntul în car, un altul îl așează din car pe jireadă, așa, ca ploaia să se poată scurge.

În modul acesta se poate face ciolomadă (mestecătură) pe iarnă și din alte nutrețuri, pe cari nu le putem usca toamna din pricina ploilor.

Mohorul e obicinuit a se sămăna pe miriști, dar' nu se dă atât ca nutreț verde, ci mai mult uscându-se, se pune pe iarnă. Miriștea se ară în afunzime de jumătate, apoi grăpăm și sămănam mohorul, având lipsă la un ljuger de 20—30 litre de sămână; e bine să dăm și cu tăvălugul. Mohorul se sămână în Iulie și se poate cosi în Sept. E bine să-l lăsăm până ce a înspicat deplin și numai atunci să-l cosim, căci atunci e mai puțin peros și vitele îl mănă mai cu plăcere.

Al treilea nutreț ni-l dă amestecul: *mazere de primăvară cu orz de toamnă*, care asemenea trebuie sămănat în luna aceasta. Din acesta avem nutreț verde până toamna târziu sau facem ciolomadă pe iarnă. În un iugăr sămănam un hectolitr de mazere primăvaratică amestecată cu $\frac{1}{2}$ hectol. orz de toamnă. Il putem sămăna chiar și în cele dintâi zile ale lui August. După sămănat grăpăm și tăvălugim, apoi când răsare ear' grăpăm. Dacă vremea e priincioasă, prin Octomvrie și Noemvrie vom avea un nutreț îmbelșugat. Peste iarnă mazerea pier, ear' orzul rămâne, și la primăvară se poate folosi sau ca nutreț earăși, sau îl lăsăm de sămână. Acest nutreț îl recomandăm cu deosebire economilor noștri.

Despre celelalte nutrețuri pomenite, cum și despre altele, cari se sămăna în August și unele în Septemvrie, vom scrie în nrul viitor. Dar' și până atunci rugăm pe iubii noștri economi a ne scrie ce știu din praxa lor despre nutrețurile măestrite.

POAMELE.

Din Felménes (comit. Arad) ni-se scriu următoarele:

Roadă pomilor la noi în acest an este bogată. Anume sunt prune bistrife de lictar și de uscat, prune roșii pentru fiert răchiu de tot soiul, nuci multe și mere. Aceasta roadă este asemenea și în comunele vecine. Subscrisul roagă pe negustorii de poame pentru cumpărarea ori uscarea poamelor ce avem. Cei interesați sunt rugați în epistolă închisă să-mi răspundă. Adresa este: Felménes u. p. Taucz (Aradmegye): Murășan Mihaiu, jude comunal.

Un răspuns*).

Șeica-mare, la 17 Iunie.

Dl Nicolae Racoța, prin corespondența din nr. 23 al „Foi Poporului”, are pretenția de-a face lumină, pentru-că nu cumva publicul român se oarbece în întunec și neorientare privitor la cele publicate de „Știe tot” tot în aceasta foaie.

Nu ar cădea în sarcina mea ca să-i răspund, pentru că cred că anonimul „Știe tot” îi va reflecta cu demnitate, o fac însă totuși pentru-că dl V. Racoța în dragostea mare ce 'mi-o nutrește n'ar fi în stare să scrie 2—3 rânduri fără a nu-mi dedica și mie cel puțin 4, deci pentru a-i mulțumi.

*) La insistența părintelui Ciuruga, dăm loc acestui răspuns, regretând mult neînțelegerile păcătoase din Șeica. Red.

Zici în corespondența d-tale că deși »Eu — adevărat dl Racoța — trăește de 29 de ani în aceasta comună, precum și preotul gr.-cat. care e din loc, dar confesionalism nu s'a făcut etc.» apoi »a trebuit ca să vină un al treilea — adevărat subscrisul — ca să facă confesionalism și să bage zizanie în popor că așa pe ruinele cauzei române din loc să se poată înălța, căci numai așa se poate explica aceasta purcedere necorectă».

Așadar' după judecata d-tale parțială, până la venirea mea în Șeica-mare, nu s'a făcut confesionalism.

Faptele însă se vorbească:

1. Ce alta a fost — dacă un confesionalism — încercarea soțului d-tale în principii și pe care îl iei în apărare, de-a scoate pe Românii gr.-or. din proprietatea cimiterului, cari dela început au fost singurii proprietari în virtutea existenței mai vechi a bisericei gr.-or. în Șeica-mare. Căci biserica gr.-cat. abea poate număra 3 preoți, va să zică cam 110—120, ani — până-când biserica gr.-or. există aici de cel puțin 200 ani?

2. După d-ta nu s'a făcut confesionalism nici-când gr.-cat., deși înțelegi altcum cu gr.-or. — au cerut dela comuna politică locul de vie și care astăzi e proprietatea numai a confesiunii gr.-cat. Îmi vei zice, că nu s'au urmărit scopuri confesionale gr.-cat. pentru-că rugarea înaintată comitetului comunal a sunat numai pentru confesiunea gr.-cat. Da! dar' înțelesul de mai înainte a fost ca să se ceară de-odată pentru ambele biserici. Și de aceea s'au și cerut 2 lanțuri, unul pentru biserica gr.-cat. și altul pentru cea gr.-or.

3. Nu s'a făcut confesionalism doar' nici atunci, când acelaș soț al d-tale a lucrat asupra câtorva din frunțașii parohiei gr. ort. ca cu toții să treacă la unire?

4. Și nici atunci nu s'a făcut confesionalism, când preotul gr.-cat. deși nu era în drept a funga la deslegarea mărilor — binecuvântarea simfului — la un mire gr.-ort.; totuși preotul gr.-cat. a fost cel dintâiu care a fungat și sub durată cărui serviciu toți oaspeții au ascultat acel serviciu cu demnitatea cuvenită stând în picioare; ear' venind rindul preotului îndreptățit, adevărat celui gr.-or., preotul gr.-cat. dispune: »Ai noștri! ședeți?»

5. Apoi nu s'a făcut confesionalism nici atunci, când dacă vre-un gr.-or. vrea să ajungă și el ca păstor de vite și rugând pe preotul gr.-cat. ca să-l sprijinească în reprezentanță — căci doar' Românii erau și atunci la putere în cele comunale — acela îi răspunde »trece la uniți, atunci vei ajunge».

6. Și d-ta încă n'ai făcut confesionalism când prin organele politice-comunale ne-ai interzis a mai îngropa în locul din jurul bisericei, pentru-care loc biserica gr.-or. încasa oare-cari taxe din cari s'a pus basa unui fond? Nu! vei răspunde d-ta, pentru-că vei zice: »ca medic am fost silit să o fac fiind acel loc în comună. Bine! dar' pentru-ce nu 'mi-ai spus mie ca să nu-mi îngrop copii mei acolo, sau când am îngropat pe al 3-lea și pe al 4-lea,

căci tot d-ta ai fost și atunci medicul care mai târziu ne oprește, și locul a fost tot acolo. Prin urmare și atunci ca și mai târziu a fost contra igienei. Dar' nu igiena a fost bubă, ci faptul că ai văzut că biserica gr.-or. face bani, Dovadă despre aceasta, insistența d-tale — când cu separarea școalei, de-a ridica acei bani și a vi-i da d-voastre.

7. Apoi nu faci confesionalism doar' nici atunci, când pui banca — al cărei director ești — în serviciul sfintei uniri? Casul cu Ana Tolciu năș. Popa, pe care când 'ți-a prezentat obligațiunea prin care cerea bani, ai advertisat-o să treacă unită, sau apoi să-i faci alt-cineva obligațiunea, căci dela popa nostru nu se primește. Tot aici vine amintit și casul cu Dumitru Notar.

Cine face deci confesionalism dle Racoța! eu s'au alții? căci astfel de fapte nu 'mi-se vor putea pune înainte. Cel mult m'ai putea învinui, că n'am suferit ca un gr.-or. se aparțină bisericei gr.-cat., fără a-și fi făcut însinuirile de trecere, pe cari nefăcându-le, îl deobligă a se ținea de biserica gr.-or. Și dacă am făcut-o și o mai fac încă vă fac numai un serviciu bun, căci vă cruț de-a mai cere reversalii dela nupturienții căsătoriilor mixte. Da înțeleg și va înțelege ori-cine tipătul desperat »A trebuit să vină un al treilea ca să facă confesionalism etc.» pentru-că acum nu mai puteți pescui în turbure.

În acestea zace ruina cauzei române din Șeica-mare și pe cari ruine afirmi a mă înălța eu. Nu am pretenția a mă înălța — cum are altul — nici pe merite, pe cari d-ta 'ți-le trimbiți, și cu atât mai vartos nici pe ruinele pe cari 'mi-le atribui mie.

Deci până-când se poți d-ta cualifica faptele mele de neprecugetate, cualifică-le pe cele mai sus înșirate de neprecugetate și nedemne de oameni, cărora le placc a să mândri, că întâiu sunt Români și apoi altceva.

Elie Ciuruga.
preot ort.

Număr de număr „Foaia Poporului” aduce sfaturi și îndrumări practice pentru iubii noștri țărani, meseriași și clasa negustorilor. Astfel „Foaia Poporului” pe lângă răspândirea de știri, de întâmplări din țară și străinătate, pe lângă apărarea avutului național etc. etc. ea dă și răspunde cunoștințe aievea folositoare poporului. Așa s. p. chiar și numai în nrul de față, între altele ea dă povești meseriașilor-pantofari, dă plugarilor sfaturi și învățături despre nutreț, care anul acesta va fi puțin și vrea să fie folositoare și celor cari se negustoresc cu poamele și produsul lor etc. Atragerea aminte a cetățenilor noștri asupra acestor articole, publicați unul după altul.

Totodată rugăm pe toți să lăsească aceasta foaie, atât de folositoare și atât de testină, ear' pe vechii abonati, cari încă nu 'și-au înnoit abonamentul, și rugăm să-l înnoiască cât mai curând, căci altcum în curând vom fi siliți să sistăm trimiterile foilor la adresa lor.

puteri și fiindcă la întrebarea că unde învață Românii meseriile lor, 'mi-s'a răspuns că partea cea mai mare învață pe la sate, trebuie să deducem, că meseriile lor sunt cu prea puțină învățatură specială; acest e alt defect.

Tot aceasta ni-s'a descoperit și cu privire la negustorii români, și acestia învață numai ceva pe la sate, însă partea mai mare e fără știință pregătitoare.

Spre delăturarea acestui defect recomand Românii, cari voesc să-și dea copiii la meserii, ca să îi dea sau la orașe sau la maeștri de nume bun, ca învățării să capete învățatura reală și fundamentală, să-și însușească dexteritate și un gust mai fin și mai dezvoltat; tot aceasta recomand și comercianților, ca cât se poate să învețe în orașe, unde capătă vederi mai largi și istețime mai dezvoltată, fără care nu se poate purta negustorie.

La întrebarea despre aptitudinea Românului spre meserie și comerț, am căpătat răspunsuri, că în general luat, Românii sunt apti și buni pentru meserii și comerț, sunt isteți, mai cu seamă aceia cari au învățat în orașe, dar toate răspunsurile încheie cu aceea observare, că comercianții sau meseriașii români au prea puțină carte, că după-ace au ieșit din școală, în viață nu se mai ocupă cu cetitul, numai învață nimic, se îndestulesc a rămânea meseriași și negustori mici; mai cu seamă au acel defect provenit din lipsă de cultură, că nu se nisuesc a face din copiii lor industriși și negustori mari, ci se îndestulesc, ca și copiii lor se rămână mici și slabi ca și dinșii.

Deci de aici urmează, că meseriașii și comercianții români, dacă nu voesc să rămână totdeauna mici și slabi, trebuie să învețe mai mult, trebuie să se ridice la un grad mai nalt de cultură, trebuie să se miște mai mult în lume, ca să vadă și să învețe dela alții, cari știu mai mult decât ei.

Românii în despărțământul Timișoara locuiesc pe șes, în unele sate cu Nemții la olaltă, în alte sate în vecinătatea Nemților; caute deci Românii

cum lucră Nemții și învețe dela aceștia; în sate curat Nemțești sîrguinta și puterea vitală și reproductivă a Neamului nu lasă să se așeze acolo și alte neamuri; acolo Neamtu e agronom, Neamtu e meșerias, Neamtu e comerciant, ce unuia îi trebuie cumpără dela celalalt, banul dela Neamtu la Neamtu trece; Neamtu privește comerțul și industria tot așa isvor de câștig și de a face avere, ca și proprietatea de pământ.

Dacă un neamtu are mai mulți băieți, moșia o dă unuia, sau decă are mare moșie, cel mult la doi, ear' pe ceilalți îi dă la meserii și comerț, îi provide cu capital, cari apoi se așează în sate românești și fac averi, aceasta metoda ar pute-o învăța și Românii căci pentru meseriași și comercianții români mai este destul loc în satele românești.

O împrejurare mai cu seamă s'o recomand în atențiunea Românilor: tîrgurile de țeară sînt oglinda, în care se vede vrednicia și destoinicia unui popor. În tîrgurile de țeară din orașele despărțământului Timișoara Românii duc puțină marfă de tîrg; cum am amintit duc numai vite cornute, porci și și mai puțini cai și de tot puțini articli de industrie; dar' tot de ce are trebuință cumpără dela meseriași și comercianți de alte neamuri, adevă populul român mai mult cumpără, decât vinde, deci e mai mult consument decât producător. Este lucru cunoscut, că un popor, carele e mai mult consument decât producător, adevă carele mai mult cumpără dela alte neamuri, decât vinde el acela, acest popor trebuie să sîrăcească și tot sîrac rămîne; deci ar fi bine, ca Românii să grijească să nu sîrăcească și să nu rămână sîraci.

Sămănăturile.

Din raportul ministerului de agricultură despre starea sămănăturilor cu 1 Iulie, reiese că ploile din săptămânile trecute au îmbunătățit starea sămănăturilor și așa preste tot va fi roadă mijlocie. Mai mult au folosit ploile cucuruzului și ovăsului, mai puțin fînățelor și livezilor, așa că în unele părți lipsa de nutreț e foarte simțită.

Grăul. Rода grăului preste tot nu ajunge la mijlocie și după rapoartele ce au intrat la minister, roada va fi cam de 34 milioane de măji metrice, față de 44 milioane a anului trecut. Mai bun se arată grăul în comitatele Maramureș, Arad, Cînad Torontal, Ciuc, Făgăraș, Murăș-Turda, Tîrnava-mare, Odorheiu și în alte câteva comitate din Ungaria.

Săcara. Rezultatul secerii, care e în curgere, arată că roada de săcără se apropie de mijlocie, în unele părți însă boabele sînt mărunt și slabe. Rода va da aproape 12 milioane de măji metr. cam ca și anul trecut, așa că cu roada de săcără stăm mai bine, ca cu cea de grău. Și în privința paiului, săcara stă mai bine, ca grăul, fiind în cele mai multe părți paiul lung și lipsit de tăciune. Mai bună e roada de săcără în comitatele Sibiu, Brașov, Odorheiu, Torontal, Cînad, Sătmar, Bichiș din părțile locuite de Români.

Orzul de toamnă e secerat aproape pretotindenea, cu un rezultat cam mijlociu. Secerea orzului de primăvară încă s'a început, dar roada nu va fi nici mijlocie. În puține locuri, unde ploaia l'a apucat încă verde, sînt prospectele ceva mai bune. Mai bun e orzul în comitatele Sibiu, Brașov, Ciuc, Arad, și Torontal.

Ovăsul. Ploile din Iunie au folosit ovăsului mai verde, pe când cel împilit s'a îmbunătățit puțin. Preste tot roada va fi mijlocie.

Cucuruzul în partea cea mai mare a țării s'a tocmnit în urma ploilor. Dar starea lui e foarte deosebită. Sînt ținuturi, unde în aceeaș tablă în o parte e bine dezvoltat și frumos, în altă e slab și rămas îndărăpt. Săpatul de-a doua în partea cea mai mare e gata.

Crumpenelor asemenea a folosit ploile, dar influința stricăcioasă a secetei totuș a rămas. Rода va fi slabă.

Hemeiul stă slab în Ungaria, pe când în Ardeal e frumos și promite roadă bună.

Rapița se seceră acum în părțile ardelen, pe când în alte părți e secerată și imblătită. Rода e deosebită; mai slabă este pe Alföld.

Napii de zahăr și napii de nutreț în multe părți sînt rari și slabi; ploile le-au ajutat mult, cu toate aceste roada va fi mai slabă, decum se credea.

Leliță dela pripor
Ce-mi trimiți atîta dor,
Pe vâlcea și pe isvor
Pe gurile tuturor?
Trimite-mi mai puțin
Vino lele tu cu el.

Frunză verde de mohor
Ochii mândri-s negrișori,
Fă-i mîndruțo vînzători
Eu m'oiu face negustor
Negustor de ochișori.

Frunză verde floricele
Săracile dragostele,
Frunză verde flori de mac
Dragostile nu se fac,
Nici din mere, nici din pere,
Făr' din buze subțirele.

Eu mă duc, mîndra rămîne
Nici nu plînge după mine,
Dar' mîndra din graiu grăia
Eu badiță n'am ce-ți face
Dacă nu-i țeara pe pace,

Cînd țeara s'o 'mpăciui
Și eu eară te-oiu iubi.

Foaie verde, foaie fragă
Spune-mi mîndruliță dragă,
Cine oare s'a găsit
Pe noi de ne-a despărțit?
Dealul cu pădurile
Oamenii cu gurile
Luncile cu mirlele.

Măi badiță buze moi
Hai deseară pe la noi,
Că-i lichiul cald pe masă
Și vin roșu în fereastră,
Nu veni pe la fântână
Că-i face urmă în tină,
Ci mai bine pe din dos
Că ni poarta de rogoz
Cât o împingi ea cade jos,
Urme nu vor fi deloc,
Ia și un fir de busuioc
Busuiocu-o zurăi
Eu afară c'oiu veni
În casă că te-oiu primi,

Și de cină că 'ți-oiu da
Bade chiar gurița mea.

Păsăruică, păsărea,
Mutăți cuibul mai colea
O'am auzit vorbă rea,
Că pe mine se mă taie
Se mă taie în trei firtare
Se mă ducă pe trei care,
Se mă ducă 'n Sighișoară
Se mă facă incuetoare,
Voie bună domnilor
Voie rea voinicilor.

De s'ar lua câți se țin
N'ar mai fi frunze pe spini,
De s'ar lua câți s'au dragi
N'ar mai fi frunză pe fagi.

Cucule peană galbenă
Eu mă culc, tu mă leagănă,
Și mă leagănă frumos
Să nu cad din leagăn jos,

Pomilor asemenea nu le-a priit seceta, ici-colea au făcut pagube vermii, dar' cu toate aceste roada de poame va fi bună, în unele părți îmbelșugată. Viile promet o bună roadă mijlocie.

Metodele cetirei.

— Metodele vechi și metoda fonomimic. —

De Isidor Dopp.

(Urmare și fine).

B. Sunetul și mimica lui »i«.

a) Desvoltarea sunetului. Era într-o după amiază de vară, lui Ionel îi era foarte cald; îi era somn și căsca. În urmă Ionel adormi. S'a întâmplat însă, că învățătorul l'a strigat să răspundă și atunci el s'a trezit speriat și nu a știut să răspundă nimica. Ceialalți școlari au început să ridă de Ionel cel somnoros. Când ei au ris, li-s'a întins gura, eată așa, până aci arăt cu degetul! Când școlarii rîdeau, ei ziceau »iii« ! Arătați și voi cu degetul (pus la un colț al gurei) la gură și ziceți și voi »iii« !!! ca școlarii aceia veseli. Mai arătați odată! (Așa ca unghia să fie în afară) Așa dar' ce zicem când rîdem? (zicem »iii«). Cum arătăm cu degetul N? Să zicem încă odată cu toții. Ce zicem, când ne punem degetul la colțul gurii? (iii).

b) Arătarea literei. Puneți-vă degetul încă odată la gură. Ce zicem atunci? (iii).

Arătați-vă degetul. Și eu arăt degetul meu. Acum eu fac degetul cu cretă pe tablă (I) Imi așez degetul lângă desemn. Vedeți linia aceasta seamănă cu degetul meu? Ei dar' degetul meu are și unghie. Fac și unghia! i Ce am făcut pe tablă? (Degetul cu unghia). Unde ne punem degetul? (La gură). Ce zicem atunci? (iii). De câte ori veți vedea acest semn ce veți zice? (iii). Învățătorul mai arată și litera mobilă »i«. O asemănă cu desemnul de pe tablă. Școlarii sonisează și acompaniază cu mimică.

C. Cetirea cuvintului »oi«.

Învățătorul arată pe »oi« tipărit, așa, că întâiu arată pe »O« și copii esecută gestul apoi pe »i« și earăș arată gestul. Apoi ambele gesturi repede după oaltă, dar' școlarii încă pronunță sunetele. De a doua oară școlarii arată și gestul și pronunță și gesturile.

În sfîrșit se omit de tot și școlarii cetesc liber.

Tot așa se desvoaltă și celelalte sunete și cuvinte.

Că eu n'am fost învățat
Să mă cule nelegénat,
Cucule ochiut de pește
Eu mă cule, tu mă trezește.

Bade dacă ai veni
Cărărușa 'ți-aș plivi,
Și de iarbă și de nalbă
Numai să vii mai de grabă,
Cărarea ou vărui
De teamă că tu-i greși.

Câte flori în jurul meu
Toate mă grăiesc de rău,
Câte flori is pe pământ
Toate merg la jurământ,
Numai floarea soarelui
Șade în ușa raiului,
Să roagă lui D-zeu
Pentru sufletul meu.

Ca să se poată duce însă toate acestea la bună îndeplinire se pretinde ca învățătorul să aibă bună-voință și dragoste de muncă, să poarte eutusiasmul unui ideal; nu de teama nimărui, ci pur și simplu din iubirea de neam și de progres. Nu politica, ci vrednicia să domnească în școală. Și mai cu drept cuvînt le urăm învățătorilor »sănătatea și puterea lui Hercule, însuflețirea lui Pestalozzi, știința lui Leibnitz, înțelepciunea lui Socrate și iubirea lui Christos, pentru-că învățătorii sînt cămeșa poporului și toți ceialalți numai sumanul lui și lor le sînt încredințați moștenitorii cerului și ai pământului.

Încă câteva cuvinte și apoi încheiu.

Că ce metode au urmat și-au învățat strămoșii nostri până la al 15 veac nu putem ști. Știm însă, că pe la 1401, Alexandru cel bun, domnul Moldovei, a întemeiat o Academie de legi în Suciava. Despre despotul Iacob încă se zice, că ar fi ridicat la Cotnar o universitate în secul al 16 lea. Și știm cu siguranță, că științele au înflorit mai 'nainte în Moldova și în România decât în Rusia, de unde ne putem explica și întemplantarea cea istorică, că Petru cel mare își lua din aceste țări oamenii cei mai învățați de cari avea lipsă. Unul din acești învățați a fost și Petru Moghila, Metropolitul Chievlui și a toată Rusia.

Dintre cărțile ce s'au scris și tipărit de Români în veacurile 16, 17 și 18 s'au trecut aproape toate. Cipariu a format o crestomație cuprinzătoare de tot ce era mai esențial în prefetele anticelor cărți și de alte fragmente folositoare.

Celea dintăiu școale și celea mai vechi și sistematice ale Românilor au fost celea ridicate în 1754 în Blaj la 21 Octomvrie prin Episcopul P. Paul Aron de Bistra. Atunci s'au deschis în Blaj primele două școale pentru Români: Una școala obștească, în care se propuneau elementele cunoștiințelor, scrierea și cetirea cu limba de propunere românească; ear' cealaltă, care mai târziu formează gimnasiul și în care pe lângă cele religioase se propuneau și limbile latină și ungurească, precum și ceva din științe și istorie.

Din acestea școale au răsărit luceferii României: laboriosul Samoil M. Clain; vestitul Petru Maior pe cum și învățatul George Șincai de Șinca.

Ei sînt primii pioneri ai culturii naționale și cei dintăiu, cari trag brezde în câmpul înțelănit al literaturii românești. Și ei și-au ridicat prin lucrările lor în inimile românești monumente mai trainice decât chiar și celea de bronz. Să nu uităm și aceea, că la glasul lor nemuritorul nostru George Lazar cu cartea 'n mână trecu muntele să spună Românilor de sub Fanarioți, că sînt Români, acel bărbat vrednic, care . .

»Precum Christos pe Lazar din morți a înviat
Așa el România din somn a deșteptat«.

'Mi-am ținut de o nobilă și sfântă datorință ca acum la sfîrșitul operatului meu să amintesc și de primele școli, de primii profesori și de primele cărți românești. Rămâne — acum încă se spun, că nouă Românilor nu ne mai poate ajuta nimenea, — cum zice germanul Fichte — nici Dumnezeu, nici dracul, dacă nu ne vom ajuta noi însine.

Să prețuim dar' școala cu tot focul inimelor noastre, ca văzându-ne învățătorii nostri să lucre cu credință exercițiul funcțiunei sale, căci un învățător vrednic, brav și conștiincios pentru o comună este o binecuvîntare și încă cea mai mare binecuvîntare dumnezeiască.

Tatăl ceresc așa să ne ajute!

Știri economice, comere., jurid., industr.

Școală de grădinarit. Reuniunea agricolă din comitatul Solnoc Dobăca a deschis în Dej o școală de grădinarit. În școală se primesc feciori de țărani în vîrstă de 20—28 ani; se primesc 12 Cursul ține un an și elevii învață grădinaritul, viieritul și pomăritul; ei sînt susținuți gratis și capătă și o simbrie de 12 cor. pe lună.

Tîrgurile în Maiu. În Maiu au fost în Ungaria 683 de tîrguri de țeară, dintre cari 144 în Croația. La tîrgurile aceste s'au vîndut 292.894 de vite cornute, 69.822 cai, 109.874 oi, 77.704 de porci.

Restanțele de dare. După un raport al ministrului de finanțe, restanțele de dare din Ungaria stau de tot trist. Nu mai puțin decît 1957 comune sînt în restanță cu dările, și anume: ele restează cu 6 milioane 333 mii 626 coroane. Aceste restanțe mari sînt de pe mai mulți ani și acum e vorba să se cerceteze, și acele din restanțe, cari se află că nu se mai pot incassa, se vor șterge.

Starea sîmînăturilor în România. Raportul oficial al ministerului român de agricultură cu privire la starea sîmînăturilor până în ziua de 20 Iulie v. zice, că în Oltenia și nordul Moldovei recolta va fi bogată; în centrul Munteniei recolta va fi mijlocie, ear' în părțile bîntuite de secetă în județele Tecuciu, Fălciu, Covurlui, Brăila, parte din Ia-lomița și Dobrogea recolta va fi de tot slabă. Cu toate acestea însă anul acesta este cu mult mai bun decît anul 1899, când a fost seceta cea mare.

Mare grije inspiră în unele părți cucuruzul, care suferă din lipsă de ploaie, din care causă vegetația nu poate înainta. În cele mai multe părți ale țării însă cucuruzul este frumos și sînt speranțe de o recoltă bună.

CRONICĂ.

Pentru alegătorii din Seliște și Miercurea. Decisiunile comitetului central electoral al comitatului Sibiu asupra reclamațiunilor contra listelor provisorii de alegători de deputați dietali din comunele Seliște și Miercurea pe 1905, să află espuse spre vedere publică din 20—30 Iulie c. atât în oficiul vicespanului, cât și în cancelariile primăriilor din Seliște și Miercurea — Avis celor interesați!

Pensionări de învățători. Comisiunea mixtă comitatensă a Sibiului a declarat în ședința sa ținută în 5 l. c. pe învățătorii poporali români gr.-cat. Coman Gligor din Sibiu și Ioan Fleșer din Hamba de apți pentru pensionare definitivă. Ca delegați ai Consistorului archiepiscopesc din Blaj au fungat membrii ordinari ai comisiunei de pensionare: Iuliu Bardonș inspector r. școlar a. d. s. și Nicolau Togan, paroch și protopop gr.-cat. al districtului Sibiu.

Sinaia. »Gaz. Trans.« e înștiințată, că timpul la Sinaia continuă a fi foarte frumos. Lumea a început să vină și frumoasa stațiune climaterică își reia farmecul ei obicinuit. Familia regală română profită de vremea frumoasă spre a face în fiecare zi scurte excursiuni în împrejurimi. Mai zilele trecute prinții moștenitori și micii prinți au făcut împreună cu numeroși invitați, între cari și ofițeri germani, o excursiune la »Piatra Arsă« și până la »Stanca Francisc-Iosif«.

Bani noi în Sîrbia. Sîrbia va căpeta în curînd bani noi de argint, pe cari va fi chipul noului rege, Petru I. Bani sînt bat în Kremnitz (Ungaria.) dar' argintul îl dă Sîrbia.

PARTEA ECONOMICĂ.

Despre stupărit.

— Cursuri de stupărit. —

Stupăritul este una dintre cele mai frumoase ocupații, potrivită atât pentru țărani, cât și pentru inteligenți. Ușor și puțin lucru, urmat de mult venit, eată ce înseamnă a te ocupa cu micile albine. Numai ca să le știm trage folosul, trebuie să le știm prețul și — întru câtva — a le studia și viața, care atât e de plăcută și rodnică, încât cel-ce le are, le privește ca pe o baie de aur, răsplătindu-i de tot dulce și cu plăcere puținele lui ostenele. Ocupațiunea cu ele formează un ram al economiei, care e foarte frumos răsplătit și care după o neînsemnată sumă depusă în aranjamentul lor, îți aduce sute, ba chiar mii de coroane.

Apoi ținuturile locuite de Români sînt cele mai potrivite pentru cultivarea albinelor. Aici e Bănatul, — țeara roditoare — imediat li urmează Ardealul, ear' celelalte ținuturi ale Ungariei numai după acestea vin amintite, ca mai mult sau mai puțin potrivite pentru cultivarea lor.

Deci ar fi timpul, ca nu numai atențiunea țeranului nostru, ci și a preoților, notarilor și cu deosebire a învățătorilor, a căror pită e cea mai grea, să le-o atragem spre însușirea acestor ocupațiuni frumoase, care le-ar ușura mult susținerea traiului. Aceștia din urmă fiind și așa — lumina poporului ar contribui mult la îmbrățișarea acestui ram și din partea țeranului, care numai atunci se apucă bucuros de ceva, dacă vede și e convins de reușita bună a cutărui lucru.

Încă prin 1879 vestitul stupar Nicolau Grand, care era învățător în Băziaș (din Bănat) a atras atențiunea ministrului de agricultură de pe atunci asupra acestui ram de economie, care pătuns de reușita ce o arăta sîrguința acestui învățător a și făcut pașii necesari în aceasta direcțiune, încredințându-l prin 1881 cu organizarea albinăritului din țeară, denumindu-l totodată

învățător ambulant de albinărit. În calitate a aceasta, prin 1883 și 1884 cu ajutorul statului a predat învățătorilor cursuri de albinărit, ce s'au ținut la stupăria sa din Baziaș. Resultatele frumoase obținute cu aceste ocațiuni în decurs de vr'o câțiva ani, au încurajat și mai mult statul, făcându-l să se îngrijească și mai mult de propăsirea și lățirea acestui ram economic, dând prilej nu numai învățătorilor, ci și țeranilor, preoților, notarilor, femeilor, pădurarilor și tuturor celor-ce au dorul ca să-și poată câștiga cunoștințele de lipsă la manipularea unei stupării raționale. Spre acest scop în 1899 a înființat pe bunurile coroanei dela Gödöllő anume o școală de stupărit, care de atunci pe fiecare an e cercetată de câte 150—160 de ascultători.

În cele următoare voi schița pe scurt scopul și favorul, ce-l întinde statul celor doritori de-a cerceta cursurile de albinărit din Gödöllő.

Scopul acestor cursuri e:

a) A face cunoscut, celor-ce doresc a se ocupa cu acest ram de economie, modul de-a ști conduce cât se poate de bine și rațional stupăritul, ca prin aceasta să-și poată asigura un venit bun după el;

b) înlesnirea de a-și putea însuși susținea în cas de lipsă o pășune bună pentru albine;

c) instruirea de a-și putea face ei însuși coșnițe și alte instrumente de lemn, necesare la stupărit;

d) a-i forma pe deplin în lucrarea și valorisarea produselor de miere.

Sînt două feluri de cursuri și anume:

a) curs de doi ani, la care sînt primiți tineri de 18—36 ani (câte 6 pe fiecare an) în decursul căruia sînt obligați a lua parte la ori-ce lucru ce țintește la practică în direcțiunea aceasta (cei interes-ți pot să vadă mai de tîiat în cartea ungurească despre albinărit de Nicolau Grand 1903, sau să se adreseze la: »Gödöllő a. méhészeti gazdaság«, de unde vor primi toate informațiunile de lipsă).

b) cursuri periodice de câte 2 și 3 săptămîni, cari se încep din 1 Maiu

a fiecărui an și durează până în 30 Septemvrie a aceluiaș an, precum urmează:

1. Din	1 Maiu	—	21 Maiu	} economi (și eventual alți doritori, ca notari, studenți etc.
2. »	25 »	—	14 Iunie	
3. »	18 Iunie	—	30 Iunie	= numai preoți.
4. »	1 Iulie	—	21 Iulie	} pentru învățători (și eventual alți inteligenți).
5. »	24 »	—	13 Aug.	
6. »	18 Aug.	—	31 »	= numai femei.
7. »	3 Sept.	—	16 Sept.	} pădurari eventual alți doritori.
8. »	17 »	—	30 »	

Pe fiecare period însemnat mai sus pot fi primiți câte 30 ascultători, cari cel puțin cu o lună sau două înainte de începerea cursului își înaintează rugărilor de-a fi primiți, arătând totodată periodul, la care ar dori să aparție. Rugărilor se trimit la ministrul de agricultură. În genere se primesc tot felul de ascultători din cele mai diferite părți ale țării.

Cei interesați avînd atestat de paupertate, capătă nu numai jumătate din spesele de călătorie, ci și întreg vîptul, așa încît respectivul are să-și ducă cu sine albituri de purtat, perii de vestimente, etc., ear' cei, cari nu sînt primiți pe spesele statului vor plăti cel mult 2 cor. pe zi pentru întreagă proviziunea, dar' căpătînd și ei gratis cuartir și haine de pat.

În timpul cît ține cursul fiecare își poate face instrumente de lemn, ce-i pot servi ca model, precum: coșnița mobilă, coșnița de prăsit matca, mașină de așezat fagurii măiestriți în pîrcane, mașină pentru încheierea pîrcanelor, mașină pentru lipirea fagurilor măiestriți, mașină pentru încheierea pîrcanelor dela ferestri, cutie de nutrit și alta de dedat matca, instrument de icuit pîrcanele etc.

Apoi înainte de-a pleca și după o mică probă de examen (primind fiecare un testimoniu de frecuentare) mai capătă gratuit: a) un clește de scos pîrcanele din coșnița mobilă; b) curățitor provăzît la celalalt capăt cu un fel de tăiș; c) cuțit de retezat fagurii.

Tot între favoruri e de-a să aminti, că aceia, cari au frecventat odată un curs, mai capătă, pe lângă o rugare adresată ministerului de agricultură, următoarele aparate:

Așa și era. Ei făcuseră călătoria pe tăcute înaintea mea.

Prietinul meu striga, gesticula, bătea cu pumnii în trotoar în semn de protestare; însă toate în zădar. Obloanele neînduplecate se lăsau cu sgomot peste ferestrele localului dător de bere și de veselie.

Cînd odată în mijlocul sgomotului, auzi un fluierat însoțit de un greoiu mers de polișt. Făcînd apel la toate puterile mele, mă sculai, ridicînd cu mine încă vre-o doi.

Sentimentul de solidaritate făcu să ne adunăm în grup compact și susținîndu-ne solidari, o pornirăm spre casă. La o răs-pîntie, mă pomenii de odată singur.

Pe drum toți poliștii păreau uimiți de siguranța cu care umblam pe două cărări; și mă măsurau din ochi fluierînd a pagubă.

Felinarele (lampele) mă priveau cu coada ochiului; ear' eu, politicoș, de câte ori mă loviau de vre-unul, ziceam:

— »Pardon, nu vă supărați! v'am călcat pe bătătură...«

Felinarul se clătina pe loc, pe cînd eu conștientios mă clătinau mai departe.

A dat Dumnezeu d'am ajuns.

Însă vederea neașteptată a porțiței m'a mișcat tare; și fiindcă nu o nimeriam, că de tare ce eram mișcat mă clătinau de colo-colo, m'am oprit lângă gard și ținîndu-l cu amîndouă mîinile să nu cadă, am început:

— »Portiță, portiță, vino, dumneata la mine, că eu sînt ocupat...«

Și vezi, a naibi leneșă, cu toate rugăciunile mele, n'a vrut să vie.

Desnădăjduit am început să-i strig de nou:

— »Portițăaaa... (de trei-ori...)

Cît a ținut, nu pot spune cu siguranță știu că m'am mișcat și mai rău, că am dat drumul gardului și, perzîndu-mi echilibrul, (putința de-a sta drept) m'am așezat de-a lungul trotoarului.

Acu, jos e jos, ori cum ai sta! unicul bine e că ești sigur: numai poți cădea mai jos.

VESELIA.

— Foița glumeață a »Foi Poporului«. —

O noapte de beție.

Eram, cu mai mulți prietini, într-o berărie. După tovarășii, cari ajungeau unul câte unul sub masă, observaiu că beusem mult. Eu și încă unul, rămasesem; ne țineam încă bine pe picioarele... scaunelor. Butoiul de bere început pentru noi, se golise; punga mea asemenea. Stăpînul berăriei ne făcu obicei-nuitele provocări să ne depărtăm, apoi cu bună-voință ne luă de gulere și ajunși la ușă, făcu de fiecare câte un gest amical cu piciorul.

Sub bine voitoarea-i impulsie, am trecut trotoarul pe sus, fără balon. Însă călătoria prin vîzduch n'a ținut mult; am căzut, cu fața în jos, peste niște indivizi cari, judecînd după ghionturile cu cari m'au primit, trebuia să-mi fie prietini.

1. Mașină de stors miere, în preț de 36 cor.
2. Mașină de topit ceara, în preț de 40 cor.
3. Mașină de făcut faguri, în preț de 15 cor.
4. Eventual o coșniță triplă pentru 3 familii, în preț de 22 cor. 50 bani.

Deci eacă atâtea favoruri întinde statul celor, cari ar dori să se ocupe cu aceste mici insecte, numai ca cultivarea lor să iee un avânt mai mare în țeara noastră, prin ce s'ar ridica mult starea țăranului.

Ar fi dar' de dorit, ca noi cari cu deosebire locuim în ținuturile cele mai potrivite să ne apucăm mai din-adins de această ocupațiune, care pe de-o parte nu e îngreunată nici cu un fel de dare, ear' pe de altă parte e promițătoare de-a ne ușura nu numai greutățile ce ne apasă umerii, ci ne-ar ridica mai de grabă la o mai bună stare materială.

Nepos, în Iunie 1904.

Pavel Tofan,

stud. med. vet. și abs. al cursului
de stup. din Gödöllő.

Negoțul și meseriile în Timișoara și jur.

(Urmare și fine)

Cercul Buziașului.

În *Sacoșul Unguresc* sunt 3067 de locuitori, dintre cari 2971 sunt Români, 28 de meseriași, dintre cari 16 sunt Români, duchenari sunt 8, dintre cari nici unul nu e Român.

În *Vucova* sunt 1209 de locuitori, dintre cari 625 sunt Români, 11 meseriași, dintre cari 3 sunt Români, 4 duchenari, dintre cari 2 sunt Români.

În *Dragșina* sunt 896 de locuitori, dintre cari 561 sunt Români, 12 meseriași, dintre cari 3 sunt Români, apoi sunt în comună mai 9 Români, cari se ocupă cu clădirea caselor de lemn, dar' lucră numai în comuna lor, un duchenar de neam străin.

În *Ohaba* sunt 1634 de locuitori, dintre cari 1612 sunt Români, 27 de meseriași, dintre cari 20 sunt Români,

11 Români se ocupă cu clădirea caselor de lemn, acestia sunt meseriași zidari în sate unde se fac casele de lemn, 4 duchenari toți de neam străin.

În *Buziaș* sunt 2984 de locuitori, dintre cari 962 sunt Români, are 76 de meseriași, dintre cari numai 6 sunt Români, de present 16 copii Români învață meseria în Timișoara și în Lugos, cu timpul aici se vor spori meseriașii Rowâni, duchenari sunt 8 dintre cari unul e Român,

În *Sacoșul-Turcesc* sunt 1408 de locuitori, dintre cari 1181 Români, 25 de meseriași, dintre cari 13 sunt Români, duchenari sunt 3 toți de alte neamuri.

Tot așa în minoritate sunt meseriașii și comercianții Români, și în celelalte sate din despărțământul Timișoara; deci putem constata că în satele românești comercianții și meseriașii români sunt în minoritate, iară cei de alte neamuri în majoritate, în satele mestecate, unde locuiesc Românii cu populațiuni de alte neamuri, d'abea ici colea se află câte un comerciant sau meseriaș român.

Reuniuni de consum pe teritoriul despărțământului nostru Românii până acum n'au înființat.

Cu artele frumoase, adică cu sculptura și pictura, precum și cu meseria de orologier, caldărar, fărbar, pălărier, turtar, ștregar, și frânar, nu se ocupă nici un Român.

În vr'o câteva sate din cercul central al Timișorii, din cercul Ciacovei, a Buziașului și a Recașului țăranii Români au început a se ocupa cu specularea sau pilăritul de vite, merg la târguri cumpără ori ce soi de vite, le vând și în ăst mod fac câștig, o parte mare însă dintre acești speculanți cumpără mai cu samă vite cornute și cai, îi duc acasă, îi nutresc și grijesc mai bine, adică îi pun în condițiuni mai bune și îi duc apoi la alte târguri spre vânzare; acestia fac bune afaceri și fac bun câștig, mulți dintre dinșii fac și avere; speculează unii, dar, puțini cu porci și cu oi, vre-o câțiva din Chișoda speculează și cu hoare sau gălițe, însă nu merg înainte pentru că tot câștigul lor merge în busunariu birtașilor.

Mai rău stăm în cercul Aradului-nou și în cercul Vinghei; aici Românii se ocupă numai cu lucrarea pământului, din care o parte mare au pierdut la neamuri străine, mai cu samă Nemți; au neglijat și prăsirea vitelor; un soi de oameni moi și îndolenți, dar în-gânfați.

Din cele înșirate până acum putem constata, că pe teritoriul despărțământului Timișoara meseriași și comercianți români sunt cu mult mai puțini, decât ar trebui să fie după numărul poporului; de aici urmează, că Românii în mare parte de ce au lipsă în casă și la economie trebuie să cumpere dele alte neamuri; adică Românul e consumentul altor neamuri, de unde vine în mare parte sărăcia lui; acesta e un defect mare, ce am voit să-l relev.

Din împrejurarea, că în multe comune au început Românii a specula cu diferite lucruri din cari se silesc a trage venit și câștig, trebuie să deducem, că și Românii au început a se trezi și a se îngriji de viitorul și existența lor; i-a cuprins frica de sărăcie; merg unii și la America, însă nu ca să rămână acolo pentru totdeauna, ci ca să câștige bani, ca aici acasă să-și plătească datoriile, sau să-și rescumpere moșiile, acum ved Românii că nu e bine a fi om sărac.

La întrebarea, că în ce măsură lucră meseriașii români meseriile lor, și că duc densii produsele lor și la târguri, ori lucră numai pentru trebuințele satului, am căpătat răspunsuri, cumcă lucră numai pentru trebuințele locale, — la târg duc marfa lor și adică Românii din Giroc coșări de nuiele, din Budinț furci de lemn, din Șuștra, leuci și loitre, apoi cisnașii, opincarii, păpucarii și măcelarii din Timișoara, 3 cojocari și 2 căbăniceri din Buziaș, un butnar din Remetea, un păpucar din Ciacova și vre-o câțiva din Ghilad; săniile ce se aduc iarna la târguri, încă le fac Românii.

Din această împrejurare trebuie să constatăm că meseriașii români lucră meseriile lor între mărșini prea înguste, cu prea puțin capital și cu prea puține

După-ce m'am încredințat că n'am stricat trotoarul cu capul meu, am început să fac încercări cu sculatul: bijbiesc pe jos, mă opintesc în mâni, dau să mă scol, zadarnic!.. Trece polițistul străzii.

— »Ce cauți pe jos domnule?»

— »Păi, gângăvesc eu, »ce să caut?... iacă, 'mi am pierdut echilibrul».

Polițistul ingenunche lângă mine, scoate lemnuse, aprinde și caută.

— »Mare era chilibrul-ăla dm'le?...»

— »Cam mărișor», zic tare; momăiesc: »așa cât 12 halbe de bere».

Ch'biturile se sting, și polițistul ajuns la marginea trotoarului, întreabă:

— »N'o fi căzut în apă, aici în șanț?»

— »Da de unde! în apă! în bere a căzut și s'a înecat... încă dela berărie...»

— »Păi atunci cum vrei să-ți găsești aici?»

— »Ia dămi mâna să mă scoll să vezi cum îl găsesc...»

Mă scoală de jos. Și fiindcă într'un acces de recunoștință îl iau de gât să-l sărut,

ne rostogolim amândoi până în șanțul de lângă trotoar.

Pe urmă, ce era să facă? — m'a ridicat, și m'a dus până în casă.

M'am culcat sub pat, fiindcă mi-s'a părut mai aproape.

Dimineața vine gazda să mă scoale.

— »Dl-e scol' că-i târziu!»

Ași, domnul forăia sub pat.

Gazda ia un băt, împinge sub pat. Es dintr'o săritură

— »A, dumneata ești? întreabă gazda

— »Nu, sunt soacră-mea!»

— »Bine d-le, d-ta sub pat? mai mare rușinea!»

— »Mă rog, cocoană Veto: plătesc eu chirie; sau ba...!»

— »Da, firește!»

— Ei, atunci fii bună și dă-mi voie să dorm unde-mi vine mai bine!

* * *

'Mi-a dat, adică... m'a dat afară...

V. Gr. Pop.

Mărunțișuri.

Eu îi ocolesc. Un Ungur îngâmfat se întâlnește cu un Român de-ai noștri pe o punte îngustă:

— Treci moi, che io nu ocolesc măgarii.

— Eu îi ocolesc, grăi Românul și trece înainte.

Dela tribunal. Presidentul: Unde te ai născut?

Iouăn a Oprii: În țigănie.

STRIGĂTURI

Culese de Păunaș.

Câte flori pe vale 'n sus

Toate cu mândra le-am pus,

Câte-am pus până la prânz

Alea toate nu s'au prins,

Câte am pus pân' pe 'nsărat

Alea toate s'au uscat.

Cine vrea să-și facă o frumoasă bibliotecă cu cheltuieli mici, care să rămână ca aducere aminte la copii și nepoți să cumpere broșurile din Biblioteca „Foi Poporului”. Până acum a ieșit nr. 1 din aceasta frumoasă bibliotecă, care are următorul cuprins: „Nichita Balica”, povestire istorică de pe vremele lui Rákoczy, de Silvestru Moldovan și „Movila lui Burcel”, poezie de Vasile Alexandru. Preț 20 bani și porto 5 bani. Acești bani se pot trimite și de odată cu abonamentul. În curând va ieși în tipar nr. 2 al Bibliotecii.

Căldura. De câteva zile atât aici în Sibiu, cât și în alte părți sunt călduri foarte mari, rareori astâmpărate de câte-o ploaie sau vânt mai ușor. Călduri mari dăinuiesc și în străinătate. Astfel din Triest se scrie, că pe acolo pomaturile sunt ca fripte de căldură și 8 oameni au căpătat insolatie (amețeață de soare). În Madrid asemenea au căpătat mai mulți inși insolatie, iar în Paris au fost loviți de gută doi oameni din pricina căldurii.

Letici și DMKE. Societatea de maghiarizare din Banat „Délmagyarországi kultur egyesület” (DMKE) a ales de patron al său pe noul episcop sârbesc din Timișoara Dr. Letici. „Zastava” foaia sârbescă, a atacat din pricina aceasta pe Letici, la ceea-ce episcopul a răspuns, că el a fost ales de patron fără știrea lui și că aflând despre alegere, a abzis. — Foile maghiare scuipă foc de mânie.

Cas de moarte. Subscriși cu inimă frântă de durere aduc la cunoștința tuturor rudeniilor, amicilor și cunoscuților, cumcă iubitul soț, tată, socru, moș și strămoș Ioan Stoicuța paroh gr.-or., după un morb îndelungat, astăzi în 26 Iunie (9 Iulie) 1904 la 10 ore a. m., împărțit cu sf. taine, în etate de 74 ani, în anul al 51 de săsătorie și 43-lea de preoție, și-a dat nobilul seu suflet în mâinile Creatorului. Osemintele scumpului defunct s-au așezat spre eternă odihnă în cimetărul din Sâncișori, în 28 Iunie v.

Filoxera. În vilele comunelor Milașul-mare (comit. Cojocnei), Bede (comit. Mureș-Turda), Aciliu (comit. Sibiu) și Sine (com. Solnoc-Dobâca) s'a constatat ivirea filoxerei și vilele au fost puse sub carantină.

Om sălbatic. În pădurea Buciumului din munții Făgărașului doi gendarmi, au prins un om pe jumătate sălbatic. Omul a atacat gendarmii și în luptă a fost greu rănit. Nu se știe încă cine este.

Șese gemeni. Soția unui pantofar din Baranov a născut șese copii gemeni, deplin sănătoși. Casul extraordinar a fost înștiințat și împăratului Wilhelm, care a promis, că va fi naș gemenilor și va îngriji de creșterea lor, pantofarul fiind om sărac.

Coroane eterne. În memoria decedatului Nicolae Urlățianu, răposat în Agârbiciu (protop. Mediaș), în etate de 28 ani, dăruiesc fondului văduvelor și orfanilor meseriașilor, întemeiat de „Reuniunea sodalilor români din Sibiu”, prin mijlocirea dlui I. Căndea și anume: D-nii Ioan Carpescu, I. A. Erlich, Demeter de Mareuzeller, Petre Valter, din București toți câte 1 leu. Al. Soutzo din București 50 bani, George Iambor din Paloș 1 leu, Ilie Giurca din Cristian, Ioan Marcu din Cristian, câte 1 leu. Daniil Pitariu din Rășinariu 1 leu, Costică Părlăianu din București 1 leu, Petre Theodorescu din București 50 bani, Simionescu din București 25 bani, Grigore Dumitrescu din București 50 bani, un binevoitoriu 30 bani, German Constantin din București 50 bani. În total 11 lei 55 bani (10 cor.)

Dicționarul geografic al Basarabiei. În luna Octombrie va ieși în tipar în București „Dicționarul geografic al Basarabiei”, pus la cale de „Societatea geografică română”. Dicționarul va forma un volum de 500 coale și va costa 10 lei.

Societatea geografică va scoate în tipar mai târziu și Dicționarul geografic al Ardealului și părților Ungariei, locuite de Români, cum și al Bucovinei.

Scărirea listei civile — în Italia. Pe când la noi se votează urcarea listei civile (plata Domnitorului dela stat), în Italia se scăriște cu 2 milioane de lire. Lista civilă a regelui Italiei este acum de 14 milioane de lire. E interesant, că scărirea a propus o însuși regele, ca să mai ușureze statul.

Poporațiunea Ungariei în Maiu. În luna Maiu a. c., s'au născut în toată Ungaria 59 742 băieți, iar casuri de moarte au fost 41.136. Astfel sporirea naturală este 15 606.

Atacat de Țigani. Zilele trecute tinărul profesor dela gimnaziul din Năsăud, Dr. Vasile Măruț, făcând o excursie cu bicicleta la comuna Cepan a fost atacat de niște Țigani corturari, cări i-au luat banii și orologiul. Măruț a făcut arătare contru hoților, între cari erau multe femei, și gendarmii acum îi urmăresc.

Din Râmnicul-Vâlcea. (România) ni se scrie: „Pe aici avem secetă mare. Dela 24 Iunie v. începând și până la 30 am avut bălciul (têrgul); nici-odată nu s'a mai văzut un bălcu așa de slab, vitele aproape pe nimic și așa nu le lua nime. S'a vândut părechea de boi frumoși cu 140 lei (cam tot atâtea coroane) și un taur frumos de rassa pinzgau cu 105 lei.

Din Biblioteca populară a „Asociațiunii” a ieșit în tipar nr. 12 cu titlul: Ionel, principii morale și creștinești de educațiune de V. Gr. Borgovanu. Cartea I. Familia. Preț 20 bani. Observăm, că biblioteca „Asociațiunii” se tipărește acum în tipografia noastră.

Luptă cu un urs. În pădurea de lângă Rimaszombat (Ungaria) a fost zilele trecute o luptă strașnică între un urs și doi gornici. Notarul Grossler a rănit cu un g'oț ursul, care s'a ascuns în pădure. Doi gornici au plecat să-l afle și l-au aflat, dar ursul s'a aruncat asupra lor și s'a început o luptă pe viață și moarte. Când cei doi gornici erau în cea mai mare primejdie, a sosit un al treilea gornic, care cu o pușcătură a ucis ursul. Cei doi gornici greu răniți, au fost duși în spital.

Pentru notari. Avisăm pe domnii notari comunali și cercuali, că tipăriturile de lipsă în cancelariile notariale, de orice fel, se află în librăria dlui L. Budovski, în Sibiu strada Pintenului nr. 2.

Convocări. Despărțământul XV-Mociu, al „Asociațiunii” își va ține adunarea cercuală în comuna Imbuz la 31 Iulie n. a. c. la orele 2 p. m. la care sunt invitați onorații membrii, și toți binevoitorii și sprijinatorii acestei instituțiuni.

Din program amintim: Rapoartele comitetului și casarului. — Alegerea comisiei pentru consurarea rapoartelor. — Alegerea comisiei pentru înscrierea membrilor noi și încasarea taxelor. — Eventualele disperații anunțate conform § 37 din statute. — Rapoartele comisiilor. — Alegerea comitetului pe noul period etc. Pentru comitetul cercual al despărțământului: Mociu, 1904 4 Iulie. Ioan Dan, v.-president. Simeon Ciuca, secretar.

— Comitetul despărțământului Solnoc-Dobâca al „Asociațiunii” invită pe toți membrii despărțământului și spriginitorii progresului cultural al poporului român la adunarea cercuală ordinară, care se va ține la 24 Iulie st. n. 1904 în Ciachi Gârbău (pavilionul de vară).

Din program amintim: Raportul comitetului și al casarului. — Alegerea alor două comisii: — a) pentru censurarea rapoartelor — b) pentru înscrierea de membrii noi și încasarea taxelor. — Raportul comisiunilor. — Alegerea comitetului pe un nou period de 3 ani. — Disertațiune. Cu prilejul acesta se va aranja și o petrecere de vară.

La nrul de azi al „Foi Poporului” sunt alăturate cu supliment două pagini cu anunțuri și inserate.

Boraxul-imperial, ca mijloc de preîntîmpinare și vindecare, pe terenul îngrijirii corpului, a pielii și sănătății, în odaia de bolnavi, pentru desinfecție și pentru delăturarea evaporațiunilor cu miros neplăcut, e vrednic de toată atenția și chiar și domnii medici recunosc însușirile escelente ale acestui mijloc de casă universal. O instrucție detaiată de folosire învață pe ori-ce laic, cum se se întrebuințeze cu scop 122 2—2

Acela, care folosește laptele de crastaveți de C. Balassa de renume universal veritabil englez și cu totul nestricăcios, — nu va avea în față pistrii, sgrăbunțe, coși, bubițe, pete de ficat și alte necurățenii de ale pielii. Acest mijloc face teintul proaspăt, alb și tineresc. Efectul urmează sigur după 2—3 ungeri. Se fîm atenți, ca pe fiecare sticlă să fie vizibil numele „Balassa”. O sticlă cor 2 la aceasta săpun de crastaveți veritabil englez 1 cor. Pudră 1 cor. 20 bani. Se poate căpăta în fiecare farmacie. Espedarea cu posta se face prin farmacistul C. Balassa, Budapesta Erzsébetfalva. Se ne păzim de imitații. 31 5—8

Mătase pentru mirese dela 60 cr. până la 11 fl. 35 cr. per metru, în toate colorile. Franco și deja vîmuite livrată în casă. Asortiment bogat de mostre, se trimite cu rentoarcerea poștei.

Henneberg,

8 19—30

fabriant de mătăsă Zürich.

Producțiuni și petreceri.

In Ciachi-Gârbău.

Inteligența română din Ciachi-Gârbău și jur aranjează la 24 Iulie st. n. 1904 din prilejul adunării desp. Solnoc-Dobâca al „Asociațiunii” în pavilionul de vară din grădina școalei confesionale gr.-cat. din Ciachi-Gârbău, în favorul nou-terminăndeii biserici gr.-cat. a petrecere de vară.

In Șinca-veche.

Tinerimea indeligență din Șinca-veche aranjează azi Duminecă în 17 Iulie st. n. a. c. o petrecere de vară. Venitul e destinat spre scop filantropic. Programul petrecerii este: I. Excursiune la pădure în „Strâmba” (lângă fabrica de fereastră) „Bayersdorf”. Plecarea din comună la 10 ore a. m., iar la orele 2 p. m. se va începe dansul. II. Seara petrecere cu dans în sala școalei locale. La cas de timp nefavorabil petrecerea se va ține în sala școalei.

In Imbuz.

În comuna Imbuz se va aranja la 31 Iulie st. n. 1904 cu ocaziunea adunării generale a despărțământului XV. (Mociu) al „Asociațiunii” o petrecere de vară. Venitul curat este destinat în favorul bisericii din loc și a despărțământului. Presedintele comitetului este Ioan Godolan.

In Seliște.

Petrecerea „Reuniunii meseriașilor din Seliște” anunțată pe ziua de sf. Petru, s'a aminat, după-cum ni-se scrie, pe ziua de 17 Iulie st. n. c.

POSTA REDACȚIEI ȘI ADMINISTRAȚIEI.

N. M. în Râmnicul V. N'a răspuns nimic. Scrie-i o scrisoare, că dacă nu-și dă seamă, faci arătare. — Ce e de publicat, publicăm.

Abon. nr 2408. (Jebel) Banii încă nu i-am primit.

I. Avr. în Bno. Ne avînd loc, n'am publicat-o; va veni, însă nu întreagă.

Proprietar, editor și redactor responsabil

Silvestru Moldovan.

Tiparul „Tipografia” Iosif Marschall.

Anunț.

Un fost învățătoriu și notariu comunal caută ocupațiune în vre-o cancelaria advocațională sau notarială — ori și la vre-o moșie.

Adresa la „**Redacțiunea Fetei Poporului**“, str. Măcelarilor nr. 12.

163 8-3

Cine iubeste

o față delicată, carată fără pistrui o piele moale mlădieasă și un tein rosaceu?

Acela se se spele zilnic cu eunosentul

Săpun de lapte de erin

medicinal al lui 65 17-26

Bergmann

(Marca de scutire: 2 băieți)

dela Bergmann & Co., Dresda și Teschen pe/E. Bucata cu câte 80 bani se află la:

Farmacia la „Ursu“ } în Sibiu.

I. B. Misselbacher

Parfumeria Meltzer, strada Cismădiei.

Gustav Meltzer, strada Gușteritei nr. 25.

CAROL ARZ, strada Cismădiei.

Prima fabrică ardeleană de lumini de stearini, Piața-mare.

Bani! Bani! Bani!

Subsemnata întreprindere stă în legătură cu cele mai mari bănci din țară și esoperează împrumuturi pe pământuri și edificii

cu cele mai favorabile condiții și cele mai ieftine interese, și anume pe termen de 10—70 ani cu 2%—5%.

Credit personal

cu garanții și obligație pe 5—10 ani.

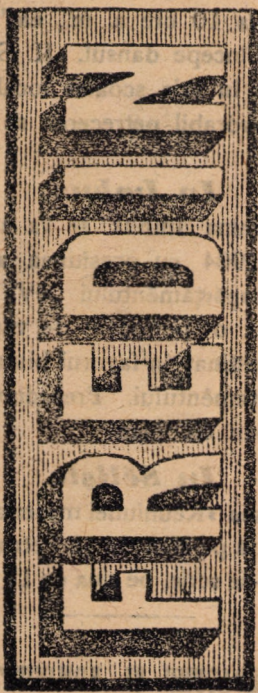
La funcționari de stat, comitat și oraș precum și la oficeri credit simplu și fără giranți.

La dorință servim cu informațiune, rugând marcă pentru răspuns. 21 21—

„PECUNIA“

întreprindere de credit Sibiu, (Nagyszeben Quergasse nr. 27).

Cereți numai

de-al lui

Selle & Kary's

cel mai bun mijloc de curățit pentru ori-ce încălțăminte fine

Galbin și negru

Cu deosebire e de recomandat pentru ghețe boxcali, oscaris, chevreaux, și de lak.

Viena, XII/1. 25 16-20

Un învățăcel

În etate de 14 ani din casă bună se primește pe timp de 3 ani la o moară cu benzin.

Băiatul primește întreținerea și îmbrăcăminte; se se adreseze la

Stan Bădilă,

proprietar de moară

Boleza u. p. N.-Talmács.

165 2-2

Atențiune!

Se aduce la cunoștință economilor noștri, că în apropierea Sibiuului spre dealul Ocni se află de vânzare din mână liberă o grădină în mărime de 9 jugere în 661 stâng. □, care e foarte potrivită pentru albinărit și prăsilă de porci etc., conținând peste 100 pomi nobili precum și mai multe sute de vișini și alte feluri de pomi. Detaluri la

D. Sêrbu,

Strada Lungă nr. 11.

16 15—

Kaiser-Borax

Pentru întrebuințare zilnică în apa de spălat.

Boraxul-imperial chemic, curat, este pentru piele mijlocul de înfrumusețare cel mai natural, cel mai blând și mai sănătos, face apa moale, vindecă pielea dură și necurată și o face delicată și albă. Mijloc antiseptic probat pentru îngrijirea gurii și a dinților și pentru folosință medicală. Precauțiune la cumpărare! Veritabilă numai în cartoane roșii cu 15, 30 și 75 bani, cu instrucțiune detaliată. Nici când liberă! Mai departe: Săpun Mack-Pasta, Săpun de Borax-imperial, Săpun de lapte de erin, Săpun Tola, prav de dinți Borax imperial și Borax-imperial parfumat. Singurul fabricant pentru Austro-Ungaria: **GOTLIEB VOITH, Viena, III/1.** 122 5-5

Pentru măsurare, parcelare și pregătirea de harte de locuri de moșii și complexe de teritorii de ori-ce soi, cum și pregătirea de planuri de edificare și preliminari de spese, parcurse, demarcațiuni de hotare, facerea de guri de mine și păreri asupra minelor în direcția montanistică și geologică, asemenea pentru pregătiri de proiecte cu asigurare de executarea cea mai exactă și socotite foarte ieftin, se recomandă

105 10-10

LOUIS MEISE,

birou tehnic, Sebeș, (Szászsebes).

Cea mai bogată baie feruginoasă în acid carbonic și baie de nămol, idroterapie rațională, cură de zăr și lapte.

DORNA

in

Carpații Bucovinei,

stație a căilor ferate, situată la confluența Dornei și Bistriței auri.

Palate monumentale de cură, apadrote din izvoare alpine, canalizație, lumină electrică, cale pentru biciclete, concerte, excursiuni în România, Transilvania și Ungaria apropiată cu trăsura, cu cai și plute.

Succese splendide la boale de nervi femelești și cele de inimă, la anemie arteriosclerată și escodate. Prospekte gratis. La consultațiuni medicale răspunde medicul stabilimentului de băi cons. imp. Dr. Arthur Loebel. 154 4-10

Am onoare a aduce la cunoștința onoratului public român din loc și jur, că 'mi-am mutat

Prăvălia de manufactură

din Piața-mică nr. 2, tot în Piața-mică nr. 11

in dosul păpușarilor.

De oare-ce aci plătesc chirie pentru localul prăvăliei cu 1600 coroane anual mai puțin, mă aflu în plăcută poziție a pute servi cu prețuri și mai ieftine, și 'mi-am propus, ca — dacă Dumnezeu îmi va ajuta — în cel mai scurt timp să 'mi asortez depositul cu tot felul de mărfuri țărănești, precum *bumbac, pâr, lână, arnică, țesături*, mai multe soiuri de *pânză*, cum și *cărpe de pâr*, etc.

Pentru inteligență ofer depositul meu bine asortat în *cămeși de chiffon, creton, Oxford și Trico*, apoi *ismene, gulere, manchete, cravate, cuverture de lână și bumbac, plapome în creton, ruș, satin cu vata umplute, ploiere, cămeși de dame, camisole, fuste, cretonuri, pergături, barcheturi, stoffe de pâr*, și toate căptușelile recerute la efectuarea hainelor de dame și bărbați, cum și alți o mii aici neamintite articli. O mică probă ajunge ca să se convingă ori-cine despre estințate și soliditatea prăvăliei mele.

Rugând onoratul public românesc pentru binevoitorul seu sprijin, semnez

Cu toată stima

Aurel Popescu.

89 13—

Invetător.

La școala evanghelică germană din Constanța (România) se caută un invetător, eventual invetătoare, pentru limba română. Se cere, pe lângă calificarea invetătorească, și cunoștința limbei germane, în scris și vorbit. Cei necăsătoriți vor fi preferați. Salar 1500 lei, pentru necăsătoriți enartir, luminat și încălzit. 167 2—2

Persoane iubitoare de muncă se trimită, până la 1 August v. a. c. cererile instruite cu actele necesare, fotografia și un curriculum vitae la adresa

Curatorul bisericii evanghelice germane,
Constanța (România) strada Brutus.

Suvenirul cel mai frumos
este un portret în ulei, fidel după natură, acurat sau în proporție îndrăgă în Platin, negru, care se poate căpăta după o fotografie cât de mică (fie și veche) cu cea mai deplină garanție și execuția cea mai bună, imprimată cu cadrelor și pe lângă prețul cel mai puțin, în atelierul lui
Wilhelm Auerlich,
Sibiu, strada Cîsnădiei nr. 58.

123 6—

Depozit de vâpseli, lac și firnis dela fabrică.

Frideric Homm

Sibiu, Weinanger Nr. 4.

Specialitate de lac de chichlibar pentru podine

Marca „Hermann“

un triumf al industriei de lac, vâpsală de podine, cea mai elegantă, mai durabilă și mai ieftină. 113 6—10

Vacs de economie pentru podine.

Vâpseli de oleiu

curate pe lângă garanță, frecate fin, se uscă iute, chiar și gata pentru a se folosi numai decât, cum și frecate virtos în dose patent și măsurate liber.

Glasură-Email de spălat „Numata“

(nu vâpsea de spirt de lac)

o coloritură practică și elegantă pentru industrie și meserii, cum și pentru toate obiectele în economia casnică, ca masă de spălat, mobile, uși, ferestre, pereți etc., în toate nuanțele de color.

Bronz de lac

cel mai bun pentru a auri ori-ce obiecte în economia casnică, în meserii și industrie. Ține pe deplin locul aurului în foiță.

Vâpseli de pământ de minerale și chemice de tot felul,

pentru toate scopurile industriale, veritabile în fineță și lucire.

Ulei-firnis de in chem.

curat pe lângă garanță, oleiu de in fiert numai cu mijloace oxydate, liber de reșină și oleiuri streine.

Ulei de terpentin

rusesc, austriac și american.

Depozit de toate soiurile de

lacuri, oleiu și spirt,

recunoscute de calitate escelentă pentru meserii și industrie

Gleiu de piele, oase și de flacon veritabil de Köln, în toate colorile, ieftin.

Lustru de lemn uscat
în toate nuanțele de color.

Pensulă de păr de porc, de păr de vită, de păr, de pește, de viezure, pentru toate scopurile.

Mustre și liste de prețuri la dispoziție.

Săpunul Schicht

cu marca:

„cerb“

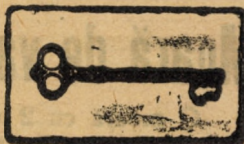
ori

„cheie“

e cel mai bun, mai spornic și prin urmare cel mai eficient săpun.

— Liber de substanțe sticacioase.

Se capătă pretutindenea!

La cumpărare se se observe, ca fiecare bucată de săpun să fie provăzută cu numele Schicht și cu una dintre marcele de sus. 156 4—6

Carol Wultschner

Piața mare, nr. 5.

Prăvălia de mașini de cusut și de biciclete,

își recomandă depositul seu asortat cu mașini de cusut pentru familii și industriași, fabricatul cel mai bun din țară și din esterne, cu prețurile cele mai ieftine.

Singura reprezentanță

a renumitelor mașini de cusut Gritzner.

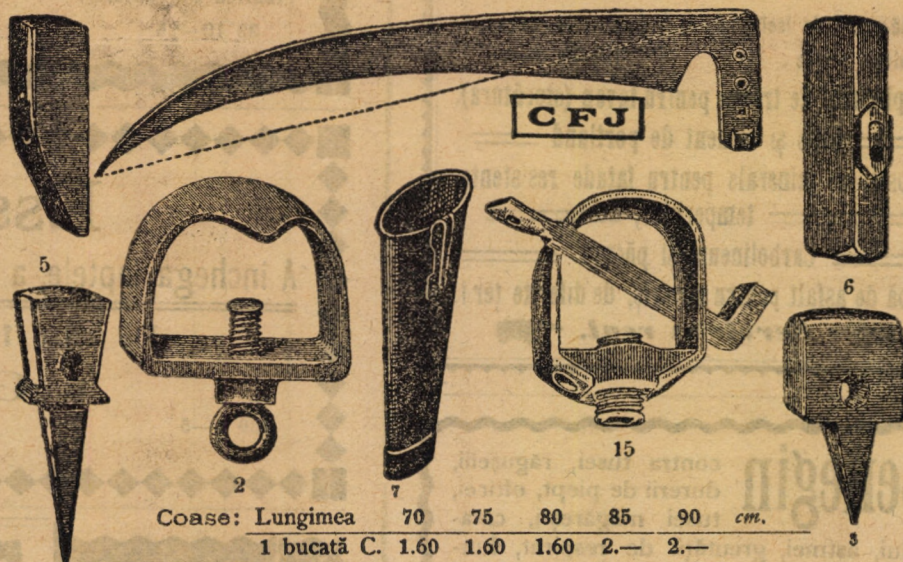
Montare și emailare proprie a bicicletelor.

Se află întotdeauna toate părțile constitutive pentru mașini de cusut și biciclete. 49 12—26

Reparaturi de ori-ce sistem la mașini de cusut și biciclete se esecută cu garanță în atelierul meu cu prețuri foarte moderate.

Carol F. Jickeli, Sibiu. (La coasa de aur).

Coase: Lungimea 70 75 80 85 90 cm.
1 bucată C. 1.60 1.60 1.60 2.— 2.—

Bătută costă cu 10 bani mai mult

Pentru fiecare bucată garantez. Adecă, eu schiub ori-ce coasă provăzută cu semnul [CFJ] care nu ar corăspunde, chiar și atunci, când ea a fost bătută și întrebuințată.

Economilor le pot recomanda cu cea mai mare încredere coasa aceasta. În decursul anilor s'a sporit foarte tare numărul coaselor vândute. 116 7—

La cumpărare de 10 bucați se dă o bucată pe deasupra!

Coasa aceasta cu semnul [CFJ] se mai poate procura la firmele următoare:

Societatea „Consum“, Cîsnădie,
Ioan T. Gross, Sebeșul-săsesc,
Regina Buchholzer, Cața,
Iosif Graef, Șona,
Michall Ehrmann, Șeica-mare,
Michall Simonis, Dăișoara,

Carol Waedt, Bălcaciu,
Ioan Schlattner, Chișd,
Ioan K. Schuller, Agnita,
Iosif Schuster, Frăua,
Andrei Nemenz, Richișdorf,
W. Prischak, Brad.

Nicovale, forma, fig. 2 3 Ciocane, fig. 5 à 250 300 fig. 6 à 300 grame

1 bucată C. —.96 —.96 1 buc. C. —.86 —.90 C. 1.—

Nicovalele și Ciocanele se vînd pe lângă garanție pentru fiecare bucată. Fiecare bucată, care s'ar dovedi sau prea moale sau prea tare, se schimbă.

Verigi de coase fig. 2 13 15 fig. 7. Tocuri de cuți

pentru înțepenirea coasei, Dimensiunile 24/41 30/32 40/43 mm. smălțuite pe dinlăuntru și pe dinafară 1 bucată C. —.40

Cuți dela 10 bani în sus, în variație bogată. Indesebi recomand:

Cuțile americane 1 bucată C. —.40

Cuți de Bergamo vinete închise, cu semnul [CFJ] 1 bucată C. —.80

Toporiște de coase, obicnuite de lemn C. —.44. — Toporiști pentru coase de holde (model introdus de Julius Teutsch) 1 bucată C. —.90.

Greble de fer pentru coasele de holde, pentru a le șirofa pe toporiștile obicnuite de lemn 1 bucată C. 1.80.

De închiriat

este o căreimă în Sibiu, Târgul scândurilor (Bauholzplatz) nr. 4 sub numele la „Granadir”.
Informațiuni la proprietarul în Bauholzplatz nr. 4. 170 1—2

Moară de vapor se vinde.

O moară cu 2 pietri în stare bună, aflătoare în comuna Doștat (Hosszutelke) comitatul Albej-de-jos, se vinde cu preț redus; din voie liberă fiindcă se desface tovarășia.
Cumpărătorii se se adreseze proprietarilor
Ilie Hociotă și Băila în Seliște (Szelestye) comitatul Sibiiului. 164 3—4

Costă numai 1 Coroană.

După primirea unei Coroane trimite la ori-care stațiune postală un orologiu de buzunar de nickel sistem Roskopf patent, cu garanție pe trei ani.

NB. Pentru ce nu convine se returnează banii

Casa de export

169 1—1

A. Gelb, Cracovia.

Prețuri ieftine.

Frideric Homm,

Sibiu. 111 9—10

Își recomandă depozitul seu de

Lespezi-asfalt de izolat, cu petriș
Lespezi-asfalt de izolat, cu șgură
Lespezi-asfalt de izolat, cu dublu solide,
din residuu de alein de petriș, cu turtă
Masă-asfalt de izolat, fluidă } pentru uscarea pământului
Asfalt de părete } rețetilor umezi.
Împletituri de trestie pentru tavan (stocătură).
Gips și cement de portland
Văpseli de minerale pentru fațade rezistente
temperaturilor,
Carbolineum și păcură.
Papă de asfalt pentru coperiș, de diferite țări.
Serviciu real.

Senegin

contra tusei, răgușelii, durerii de piept, ofticeii, tusei măgărești, catarului, astmei, greutății de respirat, lungea și tusei sice. Vindecă sigur și repede. Prețul 1 cor. 20 fl. și 2 cor.

Capsie unsoare. Contra durerii de oase, podagrei reumatismului, rețelilor, durerilor de cap, dinți și nervi, precum și scintiturilor. Cele mai îmbătrânite boale le vindecă. Prețul 1 cor. 20 fl. și 2 cor. 48 6—

Centarin. Contra morburilor de stomach, precum lipsa de apetit, mistuirea rea, catarul și aprinderea de stomach, greața și vomarea, sgârșiturile cele mai grele. Leac sigur. Folosește și la curățirea sângelui. Prețul 1 cor. 20 fl. și 2 cor.

Kaljodsarsaparil. Mijloc excelent pentru curățirea sângelui la sifilis, morburile tinerețelor. 1 sticlă 2 cor.

Laxbonbons. Închiderea scaunului e cauza diferitelor morbururi, precum palpitarea de inimă, amețeli, dureri de cap și altele. Deci cine suferă de încheierea scaunului numai decât să comandeze Laxbonbons, zacharele purgative, plăcute și dulci la luat. Prețul 1 cor.

Corn 1 Demeter,

apotecar în Békás Megyer. (Budapest mellett).

Fő-uteza 35 sz.

Pentru tipar responsabil Ionif Marshall.

Pentru scopuri de edificare.

124 9—10

Traverse — Fer în rude

— Chel de fer (în păreți) —

— în tot felul de dimensiuni. —

Împletituri de trestie pentru stucături

● Pappă asfalt pentru coperiș ●

Lespezi de izolat — Scânduri și lați

se află totdeauna în deposit, cu prețuri moderate

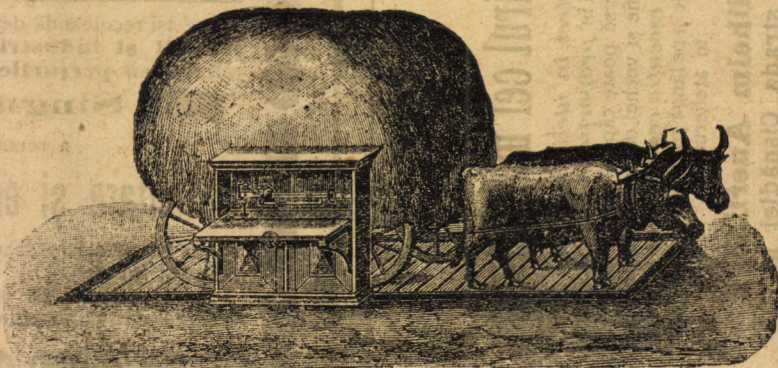
Andrieu Rieger

Prima fabrică ardeleană de mașini agricole și turnătorie de fer, SIBIU.

Cel mai important obiect pentru fiecare

● econom și pentru ori-ce comună. ●

Cea mai nouă basculă (cântar) cu pod și cursor sistem Hess,

pentru cumpănirea vitelor și a ori-ce fel de cară încărcate.

Bascula este montată în pat de fer și este construită întreagă din fer și oțel (podul basculei este acoperit cu lemn de stejar).

Catalog de prețuri ilustrat despre cântare de tot soiul gratis și franco prin fabrica de cântare

33 10—26

Victor Hess, Sibiu (Ungaria).

Essență de Cheag.

A încheaga laptele, a face ieftin și în timp foarte scurt o brânză gustoasă.

De aflat în farmacia la „Ursu negru” a lui

Guido Fabritius,

Sibiu, piața-mică.

139 5—5

Ieftin și aduce fructe bogate!

Pentru economi și crescători de vite.

— Recunoscut de cel mai bun —

dres de nutreț

pentru toate animalele și galițele este

dresul de nutreț din Sebeșul-săs.

Regensburg

produs în fabricile lui Louis Meise în Sebeșul-săs. (Transilvania) și Regensburg (Bavaria). Prin acest dres se ajung rezultate splendide. Mare medalie de aur, medalie de onoare dela expozițiile din Londra, Bruxela, Paris, Hamburg, Viena și Budapesta. Numere roase scrisori de recunoștință.

și Budapesta. Numere 95 31—52

Ingrășare repede! Carne bună! Lapte mult și bun! Scut contra boalelor și epidemiilor!

Biroul central de vânzare a fabricii chem. a lui Louis Meise în Sebeșul-săs.

Budapesta VI. strada Nagy János nr. 5.

Prețul per pachet 1/2, chgr. 90 bani, 9 pachete 4 1/2, chgr. pe postă franco și cu rambursă 8 cor.

La fiecare transport este alăturat instrucție de folosire.

Cerneala de imprimat E. T. Gleitsman, Dresda — Budapesta.

Cassa de păstrare (reuniune) în Seliște com. Sibiu.

Anunț.

»Cassa de păstrare (reuniune) în Seliște acordă împrumuturi fără nici o proviziune sau competență de scris, și anume:

I. Împrumuturi pe obligațiuni cu cavenți și împrumuturi cambiale

dela k	50 până la k	1000	cu 8%
"	1000	"	5000 " 7%
"	5000	"	20000 " 6½%
"	20000	în sus	" 6%

II. Împrumuturi hipotecare și împrumuturi cambiale cu acoperire hipotecară

dela k	100 până la k	1000	cu 7%
"	1000	"	5000 " 6½%
"	5000	în sus	" 6%

III. Credite de cont-curent pe lângă acoperire de hârtii de valoare sau hipotecă

sume până la k 5000 cu 6 8%,
și peste 5000, 6.3%.

Interese decursive.

Din ședința direcțiunii ținută la 14 Aprilie 1904.

95 10—10

Direcțiunea.

Vindecarea deplină a boalelor secrete.

Să nu pregete nime într-o chestiune atât de gîngășă a se prezenta odată în persoană pentru-că cu ajutorul instrumentelor speciale aduse din străinătate poți afla punctual locul, cauza, răspîndirea și starea boalei, ori-cât de adînc ar fi boala înrădăcinată în organism. Pe baza acestei esaminări poți cu siguranță afla și calea, pe care ajungi la vindecarea răului, ceea-ce fiecare o poate face acasă fără de a-și împiedeca ocupațiunile. Dacă cineva nu poate veni în persoană, atunci se-și descrie boala cu deamăruntul și după ce va fi esaminată va primi deslușirile de lipsă și leacurile trebuincioase pe lângă ținerea în cel mai mare secret. În scrisoare pune marcă de răspuns. După încheierea curei scrisorile se ard sau la cerere expresă se retrimite.

Un astfel de lecutor și curățător e institutul special al drului Palócz, medic de spital (Budapesta VII. Kerepesi-út 10) unde cu bunăvoință și conștiințioasă capătă ori-cine (bărbat sau femeie) deslușiri asupra vieții seculare, unde i-se curăță sângele bolnav, nervii i-se întăresc, trupul întreg se eliberează de boală și sufletul de chinuri.

Fără conturbarea ocupațiunilor zilnice Dr. Palócz vindecă de ani de zile cu siguranță, repede și din fundament cu metodel lui propriu de vindecare și cașurile cele mai neglijate, boalele de beșică, de țeve, de tisticule, de șira spinării, de nervi, urmările onaniei și ale sifilisului, boala albă boale de sânge, de piele și toate boalele ce se țin de organele sexuale femeiești. Pentru femei e sală de așteptare și futrare separată. Consultațiunile le dă însuși Dr. Palócz dela 10 ore a m. până la 6 ore seara (Duminea până la 12 ore la amezii).

Adresa: Dr. PALÓCZ medic de spital specialist
Budapesta VII. Kerepesi-út 10. 129 5—

Ludovic Ferencz,

croitor de bărbați,

Sibiu, strada Cisnădiei nr. 12,

recomandă p. t. publicului

pentru saisonul de primăvară și vară

noutățile

sosite chiar acum, pentru haine de bărbați stoffe englezești, franțuzești și indigene, din cari se execută după măsură cele mai moderne vestminte precum: Sacko, Jaquete, fracuri și haine de salon, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită noutățile de stoffe pentru pardi-siuri și „Raglan“, cari se află totdeauna în deposit bogat.

Asupra reverenzilor confecționate în atelierul meu îmi permit a atrage deosebită atențiune a on. domni preoți și teologi absolvenți

În cazuri de urgență confecționez un rînd complet de haine în timp de 24 ore.

59 10—

Institut de credit funciar din Sibiu.

Strada Pintenului nr. 2.

Împrumuturi hipotecare pe anuități.

Scrisuri funciare, scutite de dări.

ce se pot lombarda la banca austro-ungară, se pot depune la toate tribunalele ungare de stat drept cautiune și vadiu și ca cautiuni de căsătorii militare.

Depuneri spre fructificare.

Dajdia la interesele dela depuneri o plătește institutul.

Eseomptare de cambii.

Avansuri pe efecte publice.

Credite de cont-curent contra întabulări și altă garanță.

Esecutarea

de fiecare afaceri de bancă și de zarafe prin

Cassa de schimb

Sub condițiuni culante, mai cu seamă:

cumpărarea și vînzarea de efecte publice monete străine,

răscumpărarea cupoanelor și efectelor sortate,

încasarea de cambii, checuri și asemnări,

predarea de asemnări și bilete de credit pentru străinătate,

îngrijirea de coale de cupoane.

luarea efectelor în deposit spre păstrare,

închirierea de resorturi de casse de fer

(safe deposits), sigure contra incendiului și a spargerii, etc. 140 16—26

Informațiuni amenunțite se dau cu bunăvoință și fără spese.

Banca de asigurare

„TRANSILVANIA“

din Sibiu

107 17—

—* întemeiată la anul 1868 *

în Sibiu, strada Cisnădiei nr. 5 (edificiile proprii),

asigurează în cele mai avantajoase condiții:

— contra pericolului de incendiu și esplosiune, —
edificii de ori-ce fel, mobile, mărfuri, vite, nutrețuri și alte produse economice etc.

— asupra vieții omului —

în toate combinațiile, capitale pentru casul morții și cu termen fix, asigurări de copii, de studii, de zestre, rente pe viața întreagă etc. etc.

Asigurări populare fără cercetare medicală

— Asigurări pe spese de înmormîntare cu solvirea imediată a capitalului. —

Valori asigurate contra incendiului: 95,727.010 coroane. Capitale asigurate asupra vieții: 10.102.362 coroane

Dela întemeiere institutul a solvit:

pentru despăgubiri de incendii 3,249.332 c. pentru capitale asigurate pe viață 2,920.063 c.

Oferte și ori-ce informațiuni se pot primi dela:

Direcțiune în Sibiu, str. Cisnădiei nr. 5 etagiu I., curtea I.,
și prin agenturile principale din Arad, Brașov, Cluj, Făgăraș și Timișoara, precum
și dela subagenții din toate comunele mai mari.

Gustav Dürr

mechanic.

Magazin de mașini de cusut și de velocipede,
Sibiu. Piața-mare nr. 19.

Recomandă depositul seu mare și bine asortat cu toate felurile de mașini de cusut mai renumite din fabrici străine și indigene pe lângă un preț foarte moderat.

3 28—

Ca specialități se recomandă mașinile de cusut:

— Seider & Naumann, G. M. Pfaff. —

Toate acareturile mașinilor de cusut de ori-ce fel precum ace, curele, oleiuri fine și altele se află întotdeauna în depositul meu. Reparaturile la mașinile de cusut de ori-ce fel sînt executate prompt, ieftin și conștiințios cu garanție. Pentru fiecare mașină nouă de cusut cumpărată delamine dau 5 ani garanție.

In atențiune!

Pentru cumpărare și vânzare de juvaere și anticități (lucruri vechi) de ori-ce soi, pe lângă asigurarea de serviciu solid, se recomandă

162 4-6

Grünblatt Benő,

Strada Ocnel, nr. 3.

Tot acolo se cumpără și avisuri de amanet cu prețurile cele mai mari.

Cel mai bun și mai ieftin izvor de cumpărat aparate p. îngrijirea bolnavilor.

Articli de gumi.

Pentru îngrijirea teintului
Crème-Hermania Pudră-Herm. Săpun-Hermania

Pentru îngrijirea părului

„Petrocolin“, apă de spălat capul

Manufactură fotografică

183 6-10 Pentru îngrijirea dinților.

Praf de dinți, perii, Ape de gură

Crème de dinți, Pasta

Pentru întreținerea casnică

Zăhar de vanilie. Prav pentru copt.

Parfumerie și săpunărie.

Drogheria „Morscher“,

Sibiu, Hermannstadt, N. Szeben,

Strada Cîsnădiei nr. 34.

— Luoru solid și prețul ieftin nu e avisat la —

RECLAM.

Marmură transilvană, granit svedian și industrie

— de peatră de syenit —

Gerstenbrein & Schneider

atelier de petrarie și sculptură, deposit de monumente pentru morminte,

● ● produse proprii ● ●

In colțul stradelor Trei-Stejari și Lastenstrasse, Sibiu.

Fabrica și centrala în Cluj (Koložsvár) Desma-utcza 21.

— Filiale: Orade, Sibiu. — 114 10-10

George Schenker & Fiu

Fabrică de spirit și deposit liber de spirit

Sibiu, — Hermannstadt, — Nagyszeben.

Ofer rămânând liber, contra netto casa și dela fabrică sau deposit liber

ff. 96%, Spirtrafinade, pr. 10.000 Lt. % Cor. 1.50

ff. 93%, Spirit crud. , , , , , 1.48

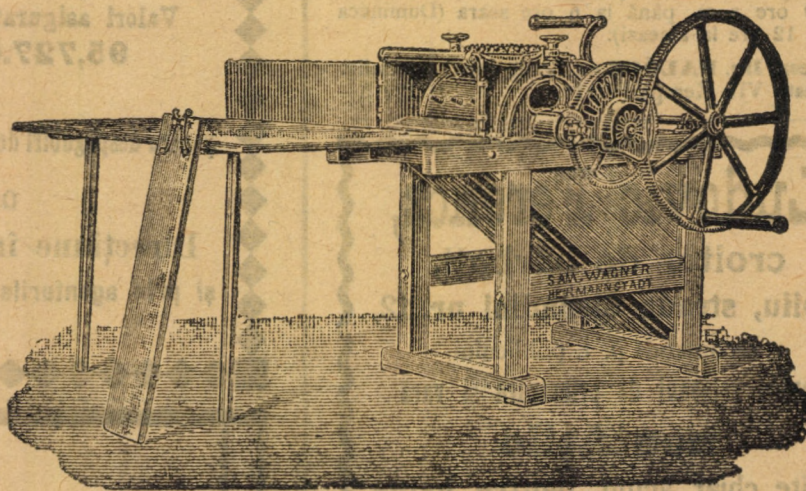
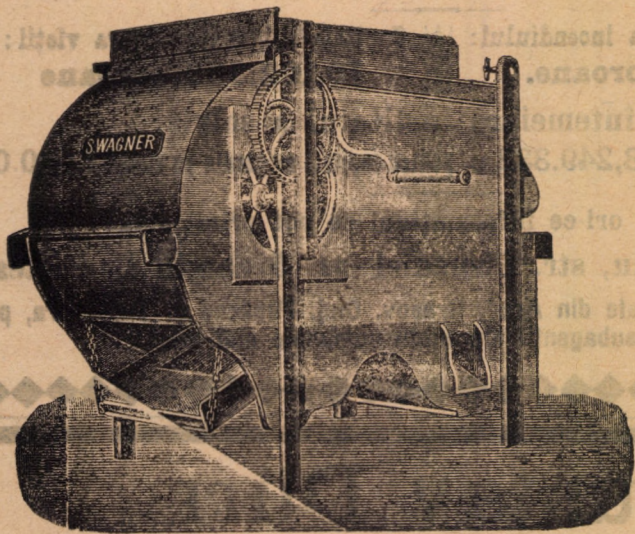
ff Licheuri de tot soiul, apoi rachiuri sau rum obicnuit la luarea unui sortiment de 25 Lit. sau și 25 Lit. de o calitate pe litră , 1.—

La procurarea cu rambursa de spirit sau raffinade este de dat ca arvonă pentru dările corăspunzătoare de fiecare Lit. Cor. 1.—. 112 32-52

SAM. WAGNER

prima turnătorie de fer, fabrică de mașini și unelte agricole, atelier de mori și prăvălie de fer

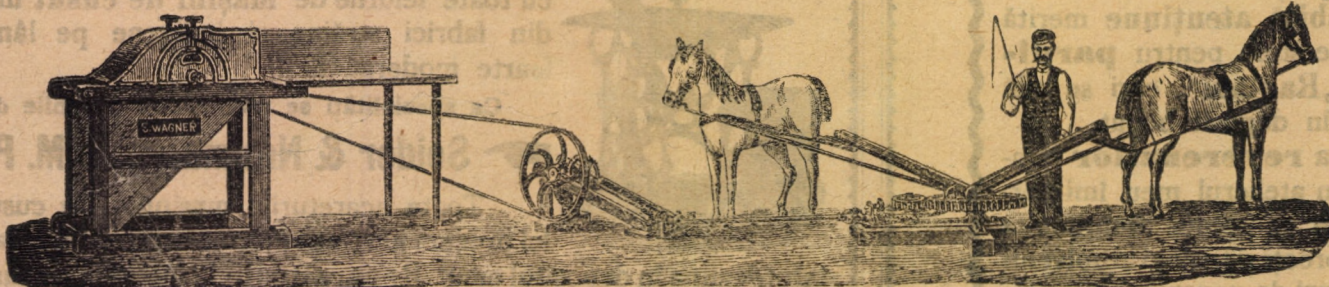
SIBIU, Piața de fân nr. 1.

— Cele mai bune și mai escelente —

Mașini de treerat grâu cu mâna și cu manej, Mori de vânturat (Ciure) Trioruri, Greble de adunat fânul, sfarmător de ououruz precum și altele mașini și unelte economice se liferează cu prețurile cele mai ieftine și pe lângă cele mai avantajoase condițiuni de plată.

141 6-8

— Cataloage la cerere gratis și franco. —